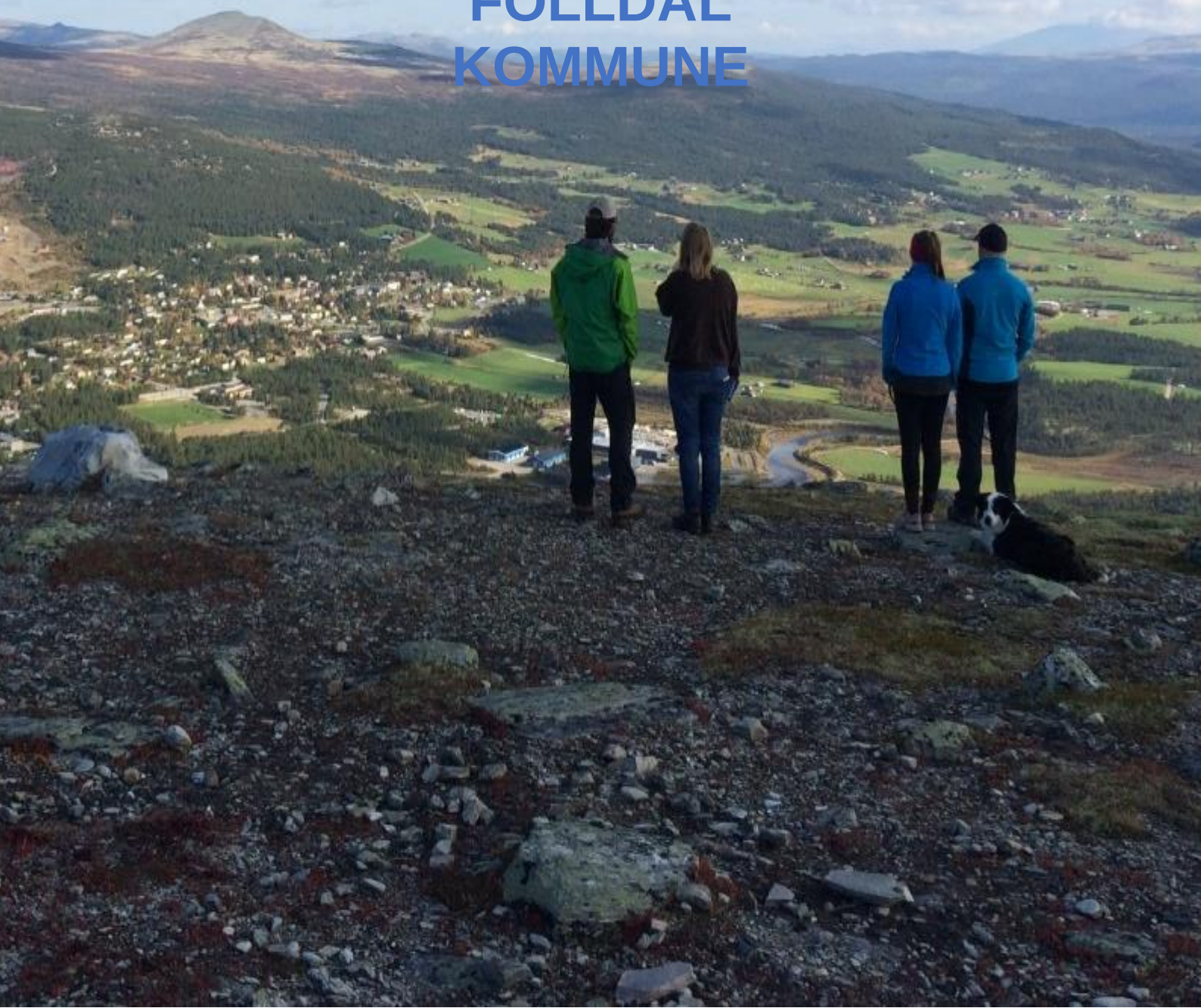

Budsjett 2021

Økonomiplan 2021 - 2024

**FOLLDAL
KOMMUNE**

Innhold

1. Forord	2
2. Innledning/sammendrag	4
3. Kommunens rammebetingelser.....	7
4. Generelt om kommunens drift.....	15
5. Sentraladministrasjonen	20
6. Oppvekst	23
7. Helse, rehabilitering og omsorg.	28
8. Service og kultur.....	35
9. Teknisk, landbruk og utvikling.....	38
10. Interkommunale ordninger.....	43
11. Driftsstøtte fra kommunen	44
12. Investeringer	45
13. Investeringer, kommentarer til tiltakene.....	46
14. Finansielle måltall og gjeldsutvikling i økonomiplanperioden	49
15. Endringer lagt inn i økonomiplanperioden.	50

1. Forord

Budsjett og økonomiplan er en plan for bruk av kommunens ressurser, og viser kommunens satsningsområder og prioriteringer. Planen skal bidra til at kommunen når sitt hovedmål:

Folldal kommune skal tilby riktige, gode og kostnadseffektive tjenester til innbyggerne, slik at den enkeltes rettigheter ivaretas. Folldal kommune skal være en skapende kraft for nyskaping og allsidig videre utvikling.

Budsjettet bygger på de valgte satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel, slik at disse i så stor grad som mulig kan realiseres. Hovedmålene i gjeldene kommuneplan (samfunnsdel) er:

- Økt bolyst og tilflytting
- Bærekraftig næringsliv og landbruk
- God velferd
- Utvikle statusen som nasjonalparkkommune
- Positiv omdømmebygging

Folldal kommune sin **visjon** er ”Lys i alle grender, folk i alle hus”.

Årsbudsjettet for 2021 og økonomiplan for 2021 – 2024 er utarbeidet i henhold til kommunelovens bestemmelser (jfr. Kommunaloven §§14-3 og 14-4) og kommunens økonomireglement.

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp.

Utgangspunktet for budsjett 2021 er planstrategien, kommuneplanen, økonomiplanen for perioden 2020 – 2023 og forslag til statsbudsjett. KOSTRA tall og befolkningsstatistikk gir oss også sammenligningstall i forhold til kvalitet, ressursbruk og demografisk utvikling i arbeidet med budsjettet.

Økonomiplanen gir mer langsiktige føringer for endringer som kan komme i perioden. Økonomiplanen for 2020 – 2023 ble vedtatt av kommunestyret i juni 2019. Føringer fra økonomiplanen er i hovedsak innarbeidet i forslag til budsjett 2021.

Budsjettjusteringer som er foretatt i 2020 viser at det er av stor betydning å ha et stort nok disposisjonsfond. Netto driftsmargin, dvs netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter, er et mål på kommunens handlefrihet og bør i henhold til teknisk beregningsutvalg være på minimum 1,75 %.

Finansielle måltall:

Finansielle måltall er målsettinger som en kommune styrer etter. Et godt eksempel er netto driftsresultat som alle kommuner har en målsetting knyttet til. Måltallet vil da være nivået på målsettingen som netto driftsresultat. Dette er ikke en handlingsregel i den forstand at man ved ikke å nå måltallet må gjøre umiddelbare endringer eller tilpasninger. En økonomisk handlingsregel er derimot, i ordets rette forstand, en regel som følges til enhver tid

Finansielle måltall som foreslås for kommunen er:

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter, måltall er 1,75%

Disposisjonsfond

Skal minst være like stor som akkumulert premieavvik.

Disposisjonsfondet er en økonomisk buffer for å håndtere uventede endringer i inntekter eller utgifter. Prinsippet om formues bevaring kan også benyttes i denne sammenheng.

Disposisjonsfondet bør være tilstrekkelig stort til å bevare den kommunale formuen også ved midlertidig fall i netto driftsresultat.

Avsetning til disposisjonsfond i forhold til enhetenes netto driftsramme

Måltall er 2,5%

Saldo disposisjonsfond i balansen etter dette er kr 12 409 000,-. I tillegg er det bevilget i K-sak 31/19 kr 1.400.000,- til bredbåndsutbygging. Dette gjør at kommunen er sårbar i forhold til uforutsette utgifter, og at fremtidige investeringer i sin helhet må lånefinansieres. Ved en renteøkning på 1,0 % vil dette for 2021 medføre en kostnad på kr 603.000,-, mens det for 2024 vil være kr 799.000,-.

Som særlige utfordringer for kommunen i 2021 er:

- Fortsatt store endringer i alderssammensetningen. Videre nedgang i antall barn i barnehage og grunnskolealder og økning av andel innbyggere over 70 år.
- Færre gjesteelever i grunnskolen
- Å få gjennomført en god planlegging for utbygging/renovering av sykehjem og omsorgsboliger og oppstart av bygging.
- Gjennomføre renovering av basseng og garderobe.
- Arbeidskraftbehov og rekruttering
- Videre nedgang i eiendomsskatten

Hovedutfordringene i budsjettet for Folldal kommune for 2021 tilsvarer utfordringene fra inneværende år:

- Et budsjett som er i balanse
- Et budsjett som er nøkternt, og som samtidig ivaretar forpliktelser overfor innbyggerne på en god måte
- Et budsjett som legger opp til et driftsnivå som samsvarer med de inntektene kommunen har.

Kommunens økonomiske handlingsrom er betydelig redusert i forhold til tidligere år. Folldal kommune har fått en økning over statsbudsjettet på 1,6 % samtidig som en rekke tiltak som tidligere har vært finansiert av øremerkede midler nå er lagt inn i rammen. Det vil si at vi ikke har fått kompensert for verken lønns eller prisvekst, samtidig som flere tiltak er lagt i ramma og blitt lovpålagt.

Det har derfor vært nødvendig å foreta en del endringer i budsjettet:

- De fleste tilskudd og bevilgninger reduseres, holdes uendret eller med en mindre økning enn lønns og prisvekst.
- Folldal Vekst er avviklet.
- Forslag om å endre søskenmoderasjon i SFO og barnehage i henhold til ikke å gjelde mellom barnehage og skole.
- Det vil bli nødvendig med ytterligere nedbemanning i barnehagen fra høsten i forhold til antall søkere på barnehageplass.
- Inntreden i NAV Nord-Østerdal gir noe innsparing.

Budsjettet gir kommunen fortsatt en mulighet til å videreutvikle kvaliteten på tjenestene i Folldal kommune.

Kommunedirektøren har med dette gitt sine tilrådinger. Det er formannskapet som legger budsjett og økonomiplan fram for kommunestyret. Eventuelle endringer må ha realistisk inndeckning.

Torill Tjeldnes
kommunedirektør

2. Innledning/sammendrag

Brutto investeringsramme foreslås til kr 41 365 000,- for 2021. Investeringene som foreslås i 2021 er i hovedsak knyttet til utbygging/ombygging av sykehjem og omsorgsboliger, og basseng/garderober. Det samlede låneopptaket til Folldal kommune kommer med disse tiltakene på 162,5,5 mill. kr totalt pr 31.12.2021.

Videre oppfølging av boligsosial plan med bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger vil prege kommunens økonomi framover.

Ved å ta valg som øker kommunens totale låneopptak må driftsnivået senkes, og vi er i ferd med å nå taket på hvor mye lån vi kan betjene. Viser ellers til økonomiplan 2021-2024.

Når den økonomiske handlingsfriheten oppleves liten over tid er det viktig å fortsette jobben for et godt arbeidsmiljø med god forankring av et felles verdigrunnlag. Kommunens verdigrunnlag er:

Faglig, Jordnær, Engasjert, Lojal og med Latter

Viktige premisser for budsjett 2020:

Skatt statsbudsjettet, 36.741.000,-, redusert med kr 800.000,- grunnet nedgang i befolkning, til kr 35.941.000,-.

Inntektsutjevning statsbudsjettet, 12.071.000,-

Rammeoverføring statsbudsjettet, 69.175.000,-

Rentekostnader 1,5%

Ekstra rammeoverføring korona 1. halvår 2021 – 1.234.000,-

Pensjon/premieavvik:

KLP 18,00% belastet premie, korrigert for premieavvik blir kostnaden 13,69%

SPK 8,46% belastet premie, korrigert for premieavvik blir kostnaden 6,90%

Lønnsøkning 3,5% fra mai, beregnet fra lønn pr 31.12.2020

Strøm:

snittpris strøm fra Hafslund inkl. elsertifikat og påslag:	16,94 øre/kWh
Nettleie NØK, energifond og forbruksavg.:	34,99 øre/kWh
Energifond + fastbeløp:	kr 8790 pr anlegg/år

Beboere institusjon 19 plasser

Hjemmesykepleie 60 vedtak

Matombrining 11 101 middager

Barnehage 40 barn vår 2021
35 barn høst 2021

Konsesjonskraft inntekter Mengde 9 922,71 Mwh/år, kr 1.250.000,-.

Endringer i oppgaver og rammer fra staten:

Regjeringen foreslår, som et særskilt tiltak i forbindelse med koronapandemien, at det gis et tillegg i frie inntekter som kompensasjon for den reelle skattesvikten gjennom 2020. Dette er utover det som automatisk kompenseres gjennom at kostnadsveksten er lavere. Dette tillegget holdes utenfor den beregnede veksten sammenlignet med anslått nivå fra revidert nasjonalbudsjett. Tillegget er fastsatt til 1 926 mill. kroner. Dette betyr at kommunesektoren tilføres i overkant av 1,9 mrd. kr utover regjeringens forslag til vekst i frie inntekter. Holdes det særskilte tillegget utenom, legges det nå opp til en reell vekst i de samlede inntektene på 1,7 mrd. kroner. Dette tilsvarer en reell vekst på 0,3 prosent.

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst i kommunal tjenesteyting på 2,7 prosent. Av veksten i samlede inntekter er 2 mrd. kr frie inntekter. Det tilsvarer en realvekst på 0,5 prosent. For kommunene utgjør veksten 1,6 mrd. kr. Denne veksten skal blant annet dekke:

Demografikostnader

Beregninger utført av departementet tyder på at kommunesektoren vil få merutgifter på om lag 1,4 mrd. kr som følge av den demografiske utviklingen. Av dette anslås at 0,9 mrd. kr for kommunene vil belaste de frie inntektene.

Pensjon

Nedgangen i pensjonskostnadene i 2020 er nå justert til rundt 1,7 mrd. kr. Veksten i pensjonskostnadene i 2021 anslås nå til om lag 600 mill. kr. Pensjonskostnadene i 2020 og 2021 må ses i sammenheng.

Satsinger

Regjeringen satser på tiltak innen barn og unges psykiske helse. Dette er finansiert innenfor de frie inntektene med 100 mill. kr.

Etter dette beregner regjeringen at kommunenes handlingsrom øker med 0,6 mrd. kr i 2021.

Pris- og lønnsvekst

Lønnsvekst er beregnet til 2,2 %. Pris- og lønnsvekst samlet for kommunesektoren for 2021 er anslått til 2,7 %.

Særskilte satsinger/endringer/andre saker:

Helse og sosial

Ressurskrevende tjenester. Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet til 1 430 000 kr. Dette gjøres ved å øke innslagspunktet med 46 000 kr utover lønnsvekst. Kompensasjonsgraden holdes uendret på 80 prosent. Innstramningen beregnes til 300 mill. kr, og vil påvirke kommunenes budsjetter og regnskap allerede i 2020.

Utvidet aldersgrense for rett til ettervern i barnevernet. Stortinget har sluttet seg til å utvide aldersgrensen for rett til ettervern i barnevernet fra 23 til 25 år. Som kompensasjon for kommunenes merutgifter økes rammetilskuddet i 2021 med 24 mill. kroner. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Skjerming av utsatte grupper ved nytt egenandelstak. Egenandelstak 1 og 2 for frikort for helsetjenester slås fra 1. januar 2021 sammen til ett nytt egenandelstak. For å sette kommunene i stand til å skjerme utsatte grupper som vil kunne få utfordringer med høyere egenbetaling, økes rammetilskuddet med 50 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Smitteverntiltakene i forbindelse med utbruddet av korona har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet med 100 mill. kroner som en engangsbevilgning, begrunnet med behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Midlene gis med en særskilt fordeling.

Undervisning

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.-2. trinn – helårseffekt av endring i 2020. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn Regjeringen foreslår å utvide ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til også å omfatte 3.- 4. trinn fra skoleåret 2021/2022.

Gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.- 7. trinn – helårseffekt av endring i 2020. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.-7. trinn fra skoleåret 2020/ 2021.

Midler til trygt barnehagemiljø m.m. – helårseffekt av endring i 2020 Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2020 ble rammetilskuddet økt med 5 mill. kroner i tilknytning til forslag om trygt

barnehagemiljø. Som kompensasjon for helårseffekten økes rammetilskuddet med ytterligere 4,9 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. % av kommunens lønnskostnader. besparelse for kommunene på 351,4 mill.

Skatteoppkreving

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020, og rammetilskuddet ble redusert med 644,4 mill. kroner. I lys av den pågående situasjonen med omfattende tiltak mot koronaviruset ble imidlertid overføringen utsatt til 1. november 2020. For Folldal kommune er reduksjonen større enn kostnadene kommunen hadde.

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn Stortinget har vedtatt ny trossamfunnslov. Den nye loven vil gjelde fra 1. januar 2021. Dette innebærer at staten overtar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Reduksjon i ramma er større enn kostnadene kommunen har hatt til ordningen.

Frivilligsentraler Ved behandlingen av kommune proposisjonen for 2021 ba Stortinget regjeringen sørge for at finansieringen av frivilligsentraler overføres til et øremerket tilskudd fra 2021. Det overføres derfor 206,8 mill. kroner fra rammetilskuddet til Kulturdepartementets budsjett.

Eiendomsskatt Regjeringen fremmer forslag om at maksimalsats for bolig- og fritidseiendom reduseres fra 5 til 4 promille fra 2021.

3. Kommunens rammebetingelser

Demografi, kilde SSB. 06913

Folkemengde 1. januar . Endringer for hele 2020 er ikke publisert.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Folkemengde	1597	1592	1577	1569	1577	1545
Fødte	10	10	9	12	10	
Døde	20	24	12	12	26	
Fødselsoverskudd	-10	-14	-3	0	-16	
Innflyttinger	76	56	59	74	63	
Utflyttinger	71	57	64	66	79	
Nettoinnflytting	5	-1	-5	8	-16	
Folketilvekst	-5	-15	-8	8	-32	

Befolkningsutvikling 1. og 2. kvartal 2019. SSB 01222

	2020K1	2020K2
Befolkning ved inngangen av kvartalet	1545	1528
Fødte	1	0
Døde	10	5

Fødselsoverskudd	-9	-5
Innvandring	0	2
Utvandring	0	0
Innflytting, innlandsk	12	14
Utflytting, innlandsk	20	17
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	-8	-1
Folkevekst	-17	-6
Befolkning ved utgangen av kvartalet	1528	1522

Oppstillingen under viser befolknings framskrivninger for Folldal kommune fordelt på aldersgrupper fram til 2050:

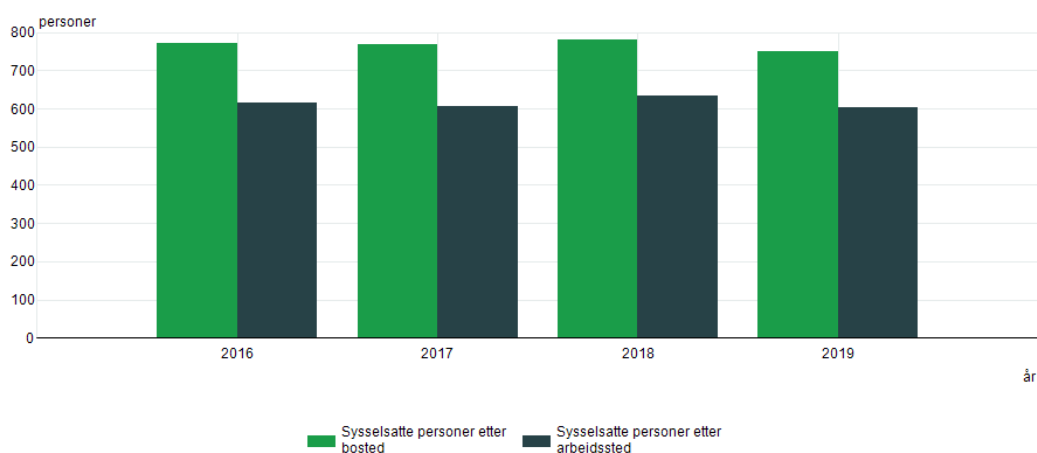
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040	2045	2050
0 år	10	9	9	10	10	10	10	10	10	10	9
1-5 år	52	49	49	51	52	51	50	53	55	52	50
6-12 år	120	116	100	95	90	87	75	77	84	84	81
13-15 år	44	49	60	56	53	43	33	34	33	36	36
16-19 år	72	65	59	60	61	70	60	43	42	45	48
20-44 år	357	349	350	343	335	326	329	315	294	280	274
45-66 år	498	495	487	479	477	476	434	419	394	387	383
67-79 år	282	281	290	301	305	308	288	304	295	292	281
80-89 år	87	98	97	97	100	109	172	168	171	184	178
90 år eller eldre	23	23	23	23	25	21	26	35	65	58	71
	1545	1534	1524	1515	1508	1501	1477	1458	1443	1428	1411

Blant de sysselsatte er det følgende statistikk over arbeidsplasser:

Arbeidssted – arbeidsplasser i Folldal kommune, ansatte kan være bosatt i andre kommuner

Bosted – bosatt i Folldal og har arbeid, kan jobbe i andre kommuner.

07984: Sysselsatte per 4. kvartal, etter statistikkvariabel og år. Folldal.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Frie inntekter

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut kommunenes (og fylkeskommunenes) forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne. Ved fordeling av rammetilskudd tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader («utgiftsutjevning») og ulikheter i skatteinntektene (skatteutjevning). Folldal kommune er en «skattesvak» kommune. Det vil si at skatteinntektene er under landsgjennomsnittet. Vi blir med denne ordningen kompensert for noe av differansen mellom egen skatteinnngang og landsgjennomsnittet. Dette finansieres ved at kommuner med skatteinnngang over landsgjennomsnittet blir trukket tilsvarende.

Finansieringssystemet har også en ordning som i noen grad skal skjerme kommunene for brå svingninger i rammetilskuddet. Ordningen kalles inntektsgarantiordningen (INGAR), og denne tar utgangspunkt i den korrigerte veksten i rammetilskuddet på landsbasis sett opp mot endringene i den enkelte kommune.

Inntektsgarantiordninga (INGAR)

Formålet med inntektsgarantiordningen er å gi kommunene en mer helhetlig skjerming mot brå nedgang i rammetilskuddet og derfor gjør inntektssystemet mer fleksibel og forutsigbart. Ordningen sikrer at ingen kommuner har en beregnet vekst i rammetilskuddet fra et år til neste som er lavere enn 400 kroner per innbygger under beregnet vekst på landsbasis, før finansieringen av selve ordningen.

Inntektsgarantiordningen tar utgangspunkt i endringen i det totale rammetilskuddet på nasjonalt nivå, målt i kroner per innbygger. I beregningen blir det benyttet innbyggertall per 1. juli 2020. Endringer som blir omfatta av inntektsgarantiordningen er systemendringer, innlemming av øremerkede tilskudd, endringer i folketall og sammensetting, samt endringer i kriteriedata. Endringer i skjønnstilskudd, saker med særskilt fordeling, veksttilskudd og regionaltilskudd inn går ikke i ordningen. Endringer i skatteinntekter eller skatteutjevning blir heller ikke omfatta av inntektsgarantiordningen. INGAR er innrettet slik at en kommune ikke blir kompensert dobbelt for tap av inntekter gjennom en kommunesammenslåing. Kompensasjonen blir gitt gjennom inndelingstilskuddet i tabell C og ikke i INGAR:

Inntektsgarantiordningen for 2021 blir beregnet ut med utgangspunkt i rammetilskuddet til kommuner i revidert nasjonalbudsjett (RNB) for 2020. Rammetilskuddet blir korrigert for skjønnstilskudd i 2020, saker med særskilt fordeling i 2020 (saker i tabell C-k), veksttilskudd i 2020 og regionsentertilskudd i 2020, og inngående/utgående fordeling av tilskudd som blir innlemmet i/trukket ut av inntektssystemet for 2021. Ekstraordinære tilskudd i 2020 i samband med korona pandemien blir også korrigert at av 2020-nivået. Rammetilskuddet til kommunene i 2021 blir tilsvarende korrigert for skjønnstilskudd i 2021, saker med særskilt fordeling 2021, veksttilskudd i 2021 og regionsentertilskuddet 2021. Deretter blir korrigert vekst fra 2020 til 2021 beregnet, på landsbasis og for hver kommune. Fra 2020 til 2021 var korrigert vekst på landsbasis -145 kroner. Dersom en kommune har en korrigert vekst i rammetilskuddet som er lavere enn -545 kroner per innbygger, får kommunen et tillegg gjennom inntektsgarantiordningen tilsvarende differansen mellom egen vekst i rammetilskuddet og en vekst på -545 kroner per innbygger.

Ordningen blir finansiert gjennom likt trekk per innbygger for alle kommuner, trekket er 38 kroner per innbygger for 2021.

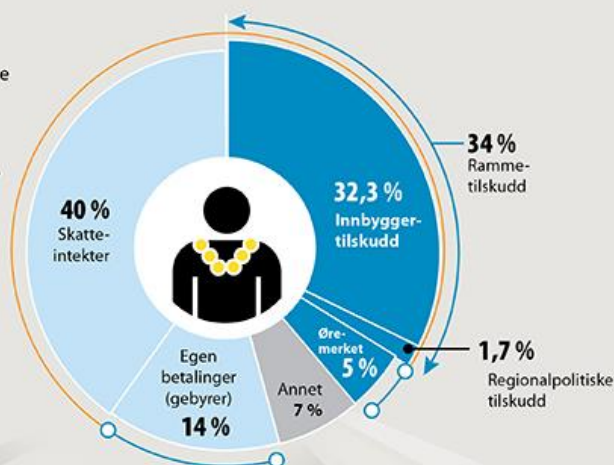
For 2021 mottar Folldal kr 1 987 000 i inntektsgarantiordningen.

Slik får kommunene inntektene sine

FRIE INNTEKTER er midler kommunene fritt kan disponere uten andre føringar fra staten enn gjeldende lover og regler.

RAMMETILSKUDET er penger som fordeles fra staten til kommunene.

- Fra innbyggerene
- Fra staten
- Frie inntekter
- Bundet

Når det gjelder egenbetalinger og gebyrer fra kommunens innbyggere legges det fram et eget vedlegg til budsjettet som beskriver utvikling av disse fra 2020-2021.

Skatt og rammetilskudd

Skatteøre

Den kommunale skattøren angir hvilken andel av skatt på alminnelig inntekt for personlige skattytere som tilfaller kommunesektoren. På grunn av relativt lav lønnsvekst og en betydelig nedjustering av anslaget på skatt fra utbytte i 2020, er det behov for å øke veksten i inntektsskatt til kommunesektoren. I statsbudsjettet foreslås det at den kommunale skattøren for 2021 økes med 1,05 prosentpoeng til 12,15 %. Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre 40 % av kommunenes samlede inntekter.

Tabellen nedenfor viser utvikling i de frie inntektene 2020 og 2021.

Tall i mill kr	Budsjett	Stasbudsj	Prognose	Budsjett	Statsbuds
	2021	2021	2020	2020	2020
Skatt	36,7	36,7	34,5	34,0	34,0
Inntektsutjevning	12,1	12,1	11,3	12,9	12,9
Rammetilskudd	69,2	69,2	71,2	70,8	70,8
Red innbyggere	-0,8			-0,8	
Korona	1,2		1,9		
	118,4	118,0	118,9	116,9	117,7
Eiendomsskatt	3,2		3,5	3,5	
Konsesjonskraft	1,3		2,3	2,3	
	4,5		5,8	5,8	
TOTAL	122,9		124,7	122,7	

Eiendomsskatt

Folldal kommune innførte eiendomsskatt på verk og bruk i 1989. I 2010 utvidet kommunen eiendomsskatten til å gjelde hele kommunen. Den alminnelige skattesatsen er på 7 promille. For bolig og fritidseiendom settes eiendomsskattesatsen til 4 promille i budsjett 2021. Dette er en reduksjon fra 5 promille i 2020.

Videre er det ved lovendring innført obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 % i eiendomsskattegrunnlaget på bolig- og fritidseiendommer, med virkning fra 1.januar 2020. Dette er lagt til grunn i forslag til budsjett 2020, og dette medførte tydelig reduksjon i inntekt på eiendomsskatten.

Med virkning fra 1. januar 2019 var det endringer i lovverket for eiendomsskatt som gjaldt verk og bruk. Endringene innebar bl.a at verk og bruk-kategorien ble avvirket og at utskrivningsalternativene ble endret. Verk og bruk skulle fra 2019 defineres og takseres som næringseiendommer, uten anledning til å ta med produksjonsutstyr og -installasjoner i skattegrunnlaget. Skatteinntektene fra produksjonsutstyr og -installasjoner trappes ned over en periode på 7 år, med grunnlag i en overgangsregel (særskilt grunnlag). F.eks innebærer dette at det ikke blir eiendomsskatt på telenett og bredbåndsnett etter nedtrappingsperioden på 7 år. Stortinget har truffet prinsippvedtak om at inntektstapet skal kompenseres, men ifølge oversikt fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil likevel ikke Folldal kommune motta kompensasjon for skattetapet. Dette forklares med at ordningen blir praktisert slik at kommunene må betale en viss egenandel satt pr innbygger.

Ved lovendringen fra 2019 ble det gjort unntak for vannkraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og petroleumsanlegg, som med et fellesbegrep kan kalles energianlegg. For disse anleggene videreføres reglene for taksering av verk og bruk som tidligere. Såkalte produksjonslinjer, dvs kraftlinjer som forbinder vannkraftverkene med det øvrige kraftnettet, skal som hovedregel inngå i skattegrunnlaget for kraftverket.

Det er kommunestyret som fastsetter eiendomsskattesatsene i sitt vedtak om budsjettet hvert år. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen sine skattevedtekter.

Kommunestyret vedtok 18.10.2018 å avvente ny alminnelig taksering inntil videre og la takstene fra 2010 stå urørt i 3 år, dvs for årene 2020-2022. Det skal tas en ny vurdering på dette høsten 2021. Utgangspunktet er at det skal gjennomføres ny alminnelig taksering hvert 10de år.

Utvikling av eiendomsskatt 2019 – 2024

Tallene for 2021-2024 er med basis i skattegrunnlag for 2020.

Tallene for 2019-2020 er med basis i skattegrunnlag for 2019.

	Bolig/fritid	Næring	Energianlegg	Særskilt skattegrunnlag	Sum eiendomsskatt
Skattegrunnlag 2019	628 668 000	39 652 000	143 505 000	7 661 000	
Skattesats 2019, promille	5,5	7	7	7	
Skatt 2019	3 457 674	277 564	1 004 535	53 627	4 793 400

Skattegrunnlag 2020	440 068 000	39 652 000	160 119 781	6 385 000	
Skattesats 2020, promille	5	7	7	7	
Skatt 2020	2 200 340	277 564	1 120 838	44 695	3 643 437
Skattegrunnlag 2021	447 347 000	42 185 000	159 708 000	5 107 000	
Skattesats 2021, promille	4	7	7	7	
Skatt 2021	1 789 388	295 295	1 117 956	35 749	3 238 388
Skattegrunnlag 2022	447 347 000	42 185 000	159 708 000	3 831 000	
Skattesats 2022, promille	4	7	7	7	
Skatt 2022	1 789 388	295 295	1 117 956	26 817	3 229 456
Skattegrunnlag 2023	447 347 000	42 185 000	159 708 000	2 554 000	
Skattesats 2023, promille	4	7	7	7	
Skatt 2023	1 789 388	295 295	1 117 956	17 878	3 220 517
Skattegrunnlag 2024	447 347 000	42 185 000	159 708 000	1 277 000	
Skattesats 2023, promille	4	7	7	7	
Skatt 2024	1 789 388	295 295	1 117 956	8939	3 211 578

Konsesjonskraftsinntekter

Folldal kommune har konsesjonskraft på energimengde 9 922,71 Mwh/år

Konsesjonskraftsinntektene til Folldal kommune følger svingningene i strømprisen. Disse har vært variable også i 201, med krise først på året med tørkesommer og så litt bedre etter høstregnet.

For budsjettåret 2021 legges det til grunn et inntektsgrunnlag med en reduksjon på 1,05 mill kr i forhold til budsjett 2020. Etter avtale med Entelios AS som har kjøpt konsesjonskraften for 2021 er det utarbeidet en prognose på dette. Totalt er det ed 1,25 MNOK i konsesjonskraftsinntekter i budsjettet for 2021.

Rentekompensasjon for investeringer

Folldal kommune søker i budsjettåret om rentekompensasjon for låneopptak knyttet til skole og omsorgsboliger.

Skole

Investeringer i forbindelse med ny skole (nytt bygg) fra 01.01.09. Beregnet rentekompensasjon av kr. 5.635.000 gir en kompensasjon på kr 100.000,-.

Omsorgsboliger

13 omsorgsleiligheter ferdigstilt 2000 og 1 sykehjemsplass ferdigstilt 2003. Årlig kompensasjon kr.280.000,-.

Kirka

Det er fortsatt noe rentekompensasjon for låneopptak kirka.

Lønns- og prisvekst, renter, endringer i pensjonsutgiftene, arbeidsgiveravgift

Lønns- og prisvekst

Deflatoren brukes for å beregne realveksten i kommunenes inntekter. Den er et anslag på lønns- og prisvekst (prosent) som kommunene blir kompensert for gjennom inntektssystemet. Innsparinger som følge av levere kommunal deflator i 2020 er nå anslått til 8,2 mrd kroner, ned fra 9,1 mrd kroner i revidert nasjonalbudsjett (RNB). Lønns- og prisveksten er fortsatt betydelig lavere enn 3,1% anslått i fjor høst og anslås for 2020 til 1,6% herav lønnsvekst 1,7%.

I statsbudsjettet anslås lønns- og prisveksten (kommunal deflator) fra 2020 - 2021 til 2,7 %, herav lønnsvekst 2,2%, og er nedjustert med 0,4 % i forhold til 2019-2020.

I lønnsbudsjettet til Folldal kommune er alle sentrale og lokale tillegg gitt i 2020 lagt inn. Lønnsøkning for 2020 ble litt spesielt grunnet korona. Det ble mye lavere enn budsjettet og det er derfor redusert rammer til enhetene på lavere lønnsøkning, totalt utgjorde dette kr 2.191.000. Lønnsvekst i 2021 er lagt inn med 2,3 % (3,5 % fra mai).

Det er ikke lagt inn automatisk kompensasjon for prisvekst.

Renter

Folldal kommune har 96,3% flytende rente og 3,7% fast rente. Kommunalbanken utarbeider forslag til budsjett rente, for 2021 etter Norges Banks anslag på NIBOR, 0,9 %. Budsjettet rente ved bruk av markedsrente er 0,97. Folldal kommune bruker rente 1,5 % for 2021, for 2020 ble det brukt 2,5%.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er normalpremien for pensjonsutgiftene, basert på aktuarberegninger av KLP / Statens pensjonskasse, lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningsstaser for 2018:

- KLP (fellesordningen) 18,0 % av brutto lønnsutgift (2020 – 20,5 %)
- KLP (sykepleierordningen) 18,0 % av brutto lønnsutgift (2020 – 20,5 %)
- STP (undervisningspersonell) 8,46 % av brutto lønnsutgift (2018 – 12,86%)

Premieavvik, pensjon er stipulert å gi kommunen en inntekt for 2021 på kroner 2.545.000,- (2020 – 5.605.000,-).

Akkumulert premieavvik pr 31.12.2021 er stipulert til:

- Statens pensjonskasse 0,5 MNOK
- KLP 14,2 MNOK

Arbeidsgiveravgift

Folldal kommune er i en sone med 6,4 % i arbeidsgiveravgift.

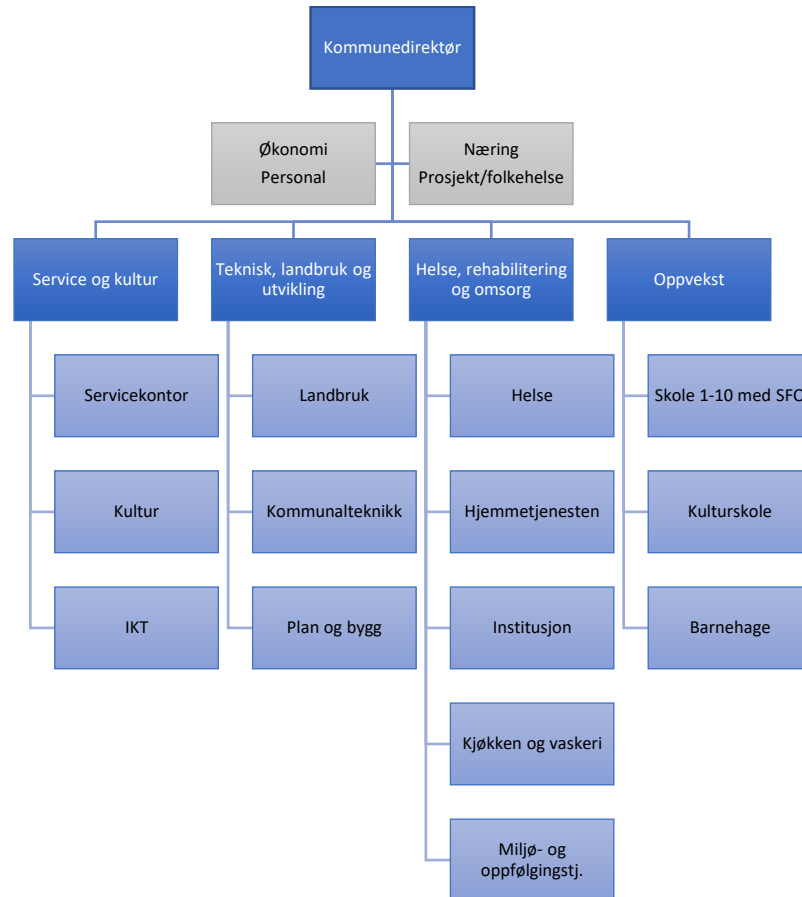
I tråd med kommunens økonomireglement skal økonomiplan og årsbudsjett vedtas på nettobeløp pr enhet. Endringer i forhold til forrige års budsjett skal omtales.

Tallene presenteres på artsnivå per enhet i vedlegg Hovedtall. Artsgruppene er satt sammen etter følgende tabell.

10 Lønn og sosiale utgifter	Lønn og refusjon sykepenger Pensjon, arbeidsgiveravgift og premieavvik pensjon
11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjonen	Kjøp av varer og tjenester til egen tjenesteproduksjon (f eks energi, skolemateriell, matvarer, porto, telefon, kopiering, drivstoff, forsikringer, kurs, konsulent)
13 Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon	Kjøp av tjenester, f eks barnevern, omsorgstjenester i annen kommune, PPT, legevakt, MHBR, FIAS, Regionrådet, FARTT, innkjøpsordningen, krisesenter osv
14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre	Utbetaling av tilskudd lag og foreninger, kirke og trossamfunn, frivillighetssentralen, mva-kompensasjon (0-spill – inntekter)
15 Finanskostnader	Renter, avdrag, avsetninger til fond (bl a. disposisjonsfond, integreringsfond osv) Avskrivninger. Avskrivninger er et 0-spill i kommunalt regnskap med unntak av ved beregning av selvkost hvor kostnaden blir tatt med.
16 Salgsinntekter	Salg av varer og tjenester
17 Refusjoner	Tilskudd fra stat, fylkesmann, fylke, kommuner
18 Overføringsinntekter fra stat, fylke, kommuner og andre	Skatt, rammeoverføringer, inntektsutjevning, eiendomsskatt, inntekter mva-kompensasjon, konsesjonskraftsinntekter, Integreringsmidler
19 Finansinntekter	Renteinntekter og utbytte Bruk av fond (bl. a. disposisjonsfond, integreringsfond osv.). Bruk av lån, avdrag. Motpost avskrivninger. Avskrivninger er et 0-spill i kommunalt regnskap

4. Generelt om kommunens drift

Kommunens administrative organisering

Måling av oppnådde resultater

Sentrale KOSTRA tall for kommunen.

<https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/folldal>

Brukerundersøkelser.

Brukerundersøkelser gir oss muligheter til å identifisere hvor vi har best potensiale for kvalitetsutvikling.

- Skolen gjennomfører årlig undersøkelser blant elever og foreldre.
- Barnehagen gjennomfører brukerundersøkelse blant foreldrene annet hvert år.
- Ung data. Gjennomføres hvert tredje år. Første gang i 2015. Gjennomført i 2018.

Når man velger kvalitetsindikatorer er det viktig at man velger indikatorer som kan måles over tid. Enten ved at tallene er å finne i KOSTRA nøkkeltall (SSB), at man har interne rutiner for registrering eller ved at man har undersøkelser som gjentas regelmessig.

Internkontroll

Folldal kommunes internkontroll bygger på COSO-rammeverket. Rammeverket er sammensatt av tre målsettinger og fem komponenter. De tre målsettingene er målrettet og kostnadseffektiv drift, pålitelig regnskapsføring og overholdelse av lover og regler. Ny kommunelov gir kommunedirektøren enda tydeligere overordnet ansvar for kommunens internkontroll.

Kommunens system er etter dette inndelt i følgende hovedområder:

Overordnet ledelseskontroll	
STIKKORD:	HOS OSS ER DET:
Organisering/roller, ansvar	Organisasjonskart, delegeringsreglement m.m.
Etikk	Etiske retningslinjer
Styring og kontroll	Risiko- og målstyring
Støtteprosesser	
Økonomi og finans	Styringsdokumenter som økonomireglement, finansreglement m.m.
Personal	Personalpolitiske retningslinjer m.m.
Innkjøp	Innkjøpsreglement
IKT	Strategisk plan for IKT
Kjerneprosesser	
Saksbehandling og myndighetsutøvelse	Styringsdokumenter med roller og ansvar og krav til aktiviteter, prosesser og kontroll. Rutiner/system som sikrer etterlevelse av krav, herunder internkontrollkrav i lovgivningen
Tjenesteproduksjon	
Prosesser for å sikre etterlevelse	
Informasjon og kommunikasjon	Internkontrollkrav er kommunisert til målgruppen. Nødvendig opplæring er gitt. Ledelsen følger opp, overvåker og håndhever etterlevelsen.
Opplæring	
Oppfølging og overvåkning	
Håndheving	

Internkontroll - HMS

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) i virksomheter (internkontrollforskriften) sier at virksomheter plikter å sørge for systematisk oppfølging av krav regelverket stiller til HMS i den enkelte virksomhet. Dette gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter. Hensikten med systemet er å sikre at problemer oppdages og tas hånd om i tide. Internkontroll er kvalitetssikring. Folldal kommune bruker i hovedsak internkontrollsystemet Compilo.

Nærvær/fravær.

Medarbeidere er i de fleste sammenhenger den viktigste faktoren i forhold til vår evne til å løse oppgavene som forventes. Ut fra dette er fravær/nærvær en viktig indikator, som følges nøye. Målet for Folldal kommune for 2021 er at det totale sykefraværet skal være under 6,3 %. Måltall for hver enhet vil bli vurdert i AMU og vil bli rapportert i årsberetning.

Fraværet svinger, og i de siste årene har gjennomsnittet i året vært på:

2016: 6,3%

2017: 8,0%

2018: 7,3%

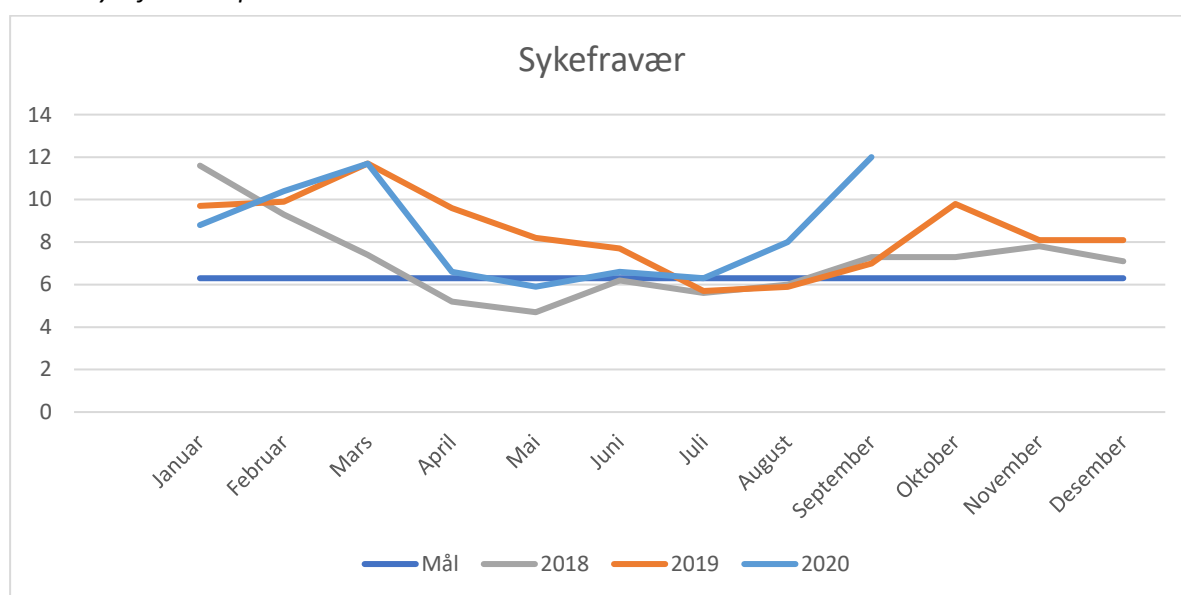
2019: 8,5%

til og med sept. 2020 8,6%

Et sykefravær på 6,3% gir et fravær på om lag 2300 dagsverk per år. Dette tilsvarer over 10 årsverk i stillinger med 37,5 times arbeidsuke.

Det er den enkelte enhet som har hovedansvaret for å jobbe for måloppnåelse og oppfølging av resultater. Oppfølging av nærvær er også knyttet opp mot kommunens overordnede arbeid med arbeidsmiljø gjennom AMU.

Totalt sykefravær i prosent.

Totalt sykefravær pr enhet.

For 2020 er sykefraværet oppgitt for perioden januar - september. Tall i prosent.

ENHET	2018	2019	2020, til og med sept.
Skole	4,8	4,4	2,3
HRO	9,4	10,8	12,8
Barnehage	14,4	11,7	15,3
Service og kultur	4,4	5,9	4
TLU	5,1	10,8	5
Stab	1,5	1,7	0,5

Det egenmeldte fraværet isolert sett utgjør til og med september 2020 537 dager, mot 540 dager i samme periode i 2019.

Mål for interne prosesser og medarbeidere:

Folldal kommune skal arbeide aktivt for å etablere en bedriftskultur som tar vare på og stiller krav til de ansatte, og som samtidig stimulerer til rekruttering og videreutvikling.

Medarbeidertilfredshet

I Folldal kommune er det et mål at alle faste medarbeidere skal ha tilbud om en medarbeidersamtale årlig. Med våre etiske retningslinjer og verdigrunnlaget for kommunen som bakteppe skal samtaler bygge på gjensidighet og tillit. Medarbeiderundersøkelsen 10-FAKTOR ble gjennomført første gang i 2016. 10-FAKTOR bygger på omfattende forskning om effektiv ledelse og gode virkemidler for å motivere medarbeidere og hente ut best mulig ytelse. Undersøkelsen skal gjentas annet hvert år, og vil bli gjennomført i partallsår.

Kompetanse

”Rett kompetanse, på rett plass, til rett tid” er viktig for tjenesteytingen i kommunen. For Folldal kommune er det et mål at vi kontinuerlig har et %-vis antall medarbeidere med relevant fagutdanning. Måloppnåelse leses fra vårt personalsystem og kommenteres i årsmeldingen. Desentralisert utdanning i regionen, tilbud om fagutdanning for voksne i regionen og tilbud om deltidsstudier er viktig for å nå disse målene. I tillegg kommer krav til kompetanse ved nye tilsetninger. Gjennom kompetanseregistrering i personalsystemet HRM har kommunen en god oversikt over kompetansen i organisasjonen.

Folkehelse/Frisklivssentral:

Folkehelse har fokus på allsidig lavterskel aktivitet for alle aldersgrupper.

Det vil i 2021 bli videreført tilbud om «**Fysak-kasser**» - 10 lavterskel turmål rundt om i bygda, med bok hvor deltakerne kan skrive navnet sitt, og bli trukket ut som heldige vinnere av en premie.

«**Rusle og tusle**» har ca 15 turer med kjentmann og turleder gjennom sommeren. Her har kommunen et godt samarbeid med Folldal Turlag. Om lag 15 personer deltar i gjennomsnitt ukentlig.

«**Stolpejakten**» hadde også god deltakelse. Oppslutningen og økningen tilsier at aktiviteten bør videreføres i 2021. Tiltaket søkes finansiert med eksterne midler. Stolpejakten gjennomføres som et samarbeid med kommunen, idrettslaget og turlaget (Hedmark fylkeskommune, Gjensidigestiftelsen, Joker Folldal og Tolga og Os Sparebank har finansiert ordningen i 2020).

Rusle og tusle tur.

Frisklivssentralen tilbyr grupper to ganger per år, i tre-månedersperioder. Samtaler, trening, kostholdsveiledning og røykeslutt er noe av innholdet i gruppene. For de som har slutført en periode, tilbys vedlikeholdstrening. For 2021 planlegger vi å videreføre disse tilbudene.

BUA – gratis utlånsordning av utstyr til sport og friluftsliv.

Før nyttår vil BUA i Folldal etableres i kjelleren på Prix bygget. Vi regner med full drift av utlånsordningen fra 2021. BUA skal være et lavterskeltilbud.

5. Sentraladministrasjonen

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sentraladministrasjon	16 534	17 117	14 546	13 946	13 946	13 946

I rammen til sentraladministrasjonen ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

<i>Tjeneste</i>	<i>Målgruppe</i>
Politisk aktivitet, herunder formannskap, kommunestyre og komiteer, eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse, og administrasjonsutvalg. Godtgjøring til politikere og politiske partier	Interessenter for kommunedirektørens ramme er politiske partier, befolkningen generelt, lag og foreninger, medarbeidere og tillitsvalgte samt interkommunale ordninger og samarbeid som finansieres gjennom rammen.
Revisjon og kontrollutvalg	
Frivilligsentralen, krisesenter, kirka	
Kommunedirektørens stab og økonomikontoret	
Personaltiltak og rekruttering, inkl. lærlinger og avlønning av tillitsvalgte	
Prosjekter og folkehelsekoordinator	
Sommerjobb for ungdom	Unge innbyggere i Folldal
Tilskudd til løypekjøring, turistinfo m.m.	Innbyggere og tilreisende
Tynset opplæringscenter	Vertskommunesamarbeid
Barnevern	Vertskommunesamarbeid
NAV	Vertskommunesamarbeid
Næringsutvikler, næringsfond og kraftfond	

Utviklingstrekk, prioritering

10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Ansatte/bemannings

	2020	2021	2022	2023	2024
Politisk styring	1	1	1	1	1
Administrasjon	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
Læringer	2 første halvår	2 andre halvår	2	2	2
Tillitsvalgte	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Prosjekt/folkehelse	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Næringsutvikler	1	1	1	1	1
Totalt sentraladministrasjonen	9,45	9,45	9,45	9,45	9,45

Budsjettet for politikergodtgjøring er lagt inn med en forutsetning om 10 møter i kommunestyret, 11 møter i formannskapet og 6 møter i hvert av utvalgene.

Det er budsjettet med to nye læringer fra høsten 2021.

Lønn til næringssjefen finansieres i hovedsak over kraftfondet, men det er lagt inn 50 000,- til kjøring m.m.

Eldrerådet er lagt inn med et budsjett på kr. 13 000,- til å dekke møtegodtgjøring og evt. kjøring og kurs.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse er lagt inn med et budsjett på kr 20 000,-.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Folldal kommune sine **kontingenter** til Regionrådet, KS, LVK, USS, Nasjonalparkkommuner og Småkommuneforeningen ligger nå samlet her, og det er en reduksjon av kontingentene for 2021 på kr 11 000,-.

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Budsjettet for kontroll og tilsynsfunksjonen er lagt inn med en økning på 103 000,- til revisjonen. Se eget vedlegg fra kontrollutvalget, samt oversikt over interkommunale ordninger.

Folldal kommune har avtale om felles barnevernstjeneste med Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset. Tynset kommune er vertskommune. Det budsjetteres med kr 1 962 000,- hvorav kr 1 204 000,- dekker Folldals andel av administrative kostnader. Dette er en reduksjon på kr 28 000,- til administrasjon. Dette skyldes i hovedsak endring av folketallet.

Skolefaglig samarbeid (TATO) er tatt ut med kr 399 000,-, da avtalen er sagt opp.

NAV samarbeidet er lagt inn med 908 000,-. Reduksjon på kr 16 000,-.

14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

Kostander knyttet til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønad er uendret fra 2020.

Tilskudd til turistinformasjon foreslås uendret. Det vil i 2021 bli en gjennomgang på hvordan turistinformasjonen skal organiseres som vil gjelde fra 2022.

Tilskudd til Folldal turlag er uendret.

I forhold til overføring til kirkeformål og trossamfunn legger administrasjonen fram et forslag med økning for den norske kirke fra 1 913 000,- til 1 951 000,-. Dette er en økning på 2 %. Kirken ber om å få en overføring på kr. 2 110 000,-. Dette imøtekommes ikke.

Tilskudd til Folldal Vekst er tatt ut med kr 200 000,- da selskapet er avviklet.

Tilskudd til Frivilligsentralen er uendret fra 2020. Det kommunale bidraget er på kr 160 000,-. I 2020 fikk Folldal 447 000,- i rammetilskuddet. Disse er tatt ut i 2021. Tilskudd fra kulturdepartementet vil i sin helhet bli overført frivilligsentralen. Størrelsen på beløpet er ikke kjent, men her må vi påregne en liten økning.

Se ellers egen oversikt over omsøkte beløp og forslag til budsjett lenger bak i dokumentet.

Skatteoppgrever og regnskapskontroll ble statlige fra 01.11.2020. Regnskapskontroll er redusert med 58 000,- og satt i null.

Mål for virksomheten i 2021

BRUKERE OG SAMFUNN	INTERNE PROSESSER OG MEDARBEIDERE	ØKONOMI
1. Fornøyde brukere (innbyggere, politikere, tillitsvalgte og ledere) 2. Regelmessig, riktig og relevant informasjon 3. Oppdatert hjemmeside med muligheter for digital kommunikasjon.	1. Godt arbeidsmiljø 2. Mulighet for personlig utvikling og faglig oppdatering 3. Tverrfaglig samarbeid og tenking	1. Best mulig utnyttelse av de økonomiske rammene 2. Tilpasse ambisjonsnivået til de økonomiske rammene
KONSEKVENSER/HVA SKAL GJØRES		
1. Realistiske forventninger 2. Kostnadseffektive tjenester av god kvalitet	1. Nærvær/fravær ved sykdom satt i henhold til mål satt av AMU. 2. Følge opp kommunens etiske	1. Kontinuerlig overvåking av driftsnivået 2. Tett kommunikasjon med budsjettansvarlige for oppfølging og felles

3. Systematisk og regelmessig tilbakemelding 4. Fokus på IKT som verktøy for hele organisasjonen, delta i debatt om IKT strategi både lokalt og regionalt 5. Oppfølging av kommunereformen med fokus på interkommunalt samarbeid. 6. Internkontroll	retningslinjer og verdier 3. Fokus på kommunens internkontroll og internopplæring	forståelse samt tilpasning av driftsnivå 3. Ledelsesutvikling og kartlegging 4. Forbedre bruken av elektronisk internkontrollsystem. 5. Oppfølging av kommunens eiermelding.
HVORDAN MÅLE		
Statistikk Brukerundersøkelser Klagesaker/Avvik Tilsyn	Medarbeidersamtaler og tilfredshetsundersøkelser Nærvær/fravær Avviksrapporter	Oppfølgingsmøter med enhetene Tertialrapport Regnskapsrapporter KOSTRA-tall

Endringer framover/økonomiplan

Fra 2022 legges det opp til gevinst av el-bil til møter. Overføringer til kirken er også noe redusert for 2022. Organisatoriske endringer kan også gi noe gevinst i økonomiplanperioden.

6. Oppvekst

Tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oppvekst	28 281	28 585	28 147	27 582	27 062	26 372

I rammen til skole ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjenester	Målgruppe
Folldal barnehage	Barn 1 – 6 år, foreldre/foresatte
Folldal skole m/SFO	Barn 1.–10. klasse, foreldre/foresatte
Folldal kulturskole	Barn, ungdom, voksne
Grunnskoleopplæring for voksne	Voksne over 18.år

Utviklingstrekk, prioritering

Føringer gitt fra økonomiplan 2021-2024 er tatt inn, og konsekvenser av vedtakene der er beskrevet i teksten. Mulige tiltak for å redusere rammene er tatt inn. Dette er en konsekvens av barne- og elevtallsutvikling og redusert ramme til rådighet.

Barn med barnehageplass per årskull:

Årskull	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
2015	9	9	6	8	9
2016	9	9	6	8	9
2017	8	7	7	7	8
2018	8	8	6	7	7
2019	5	5	5	5	3

Tabellen viser at antall barn i barnehagen varierer fra 30 til 39 per dag. Totalt er det 42 barn som har barnehageplass høsten 2020, 23 med hel plass. For barnehage er kullene fra 2015 – 2019 på 9 barn per årskull og for 2020 er fødselstallene enda lavere. Om dette er en trend eller kun en nedgang for 2020 er uvisst. SSB sine prognoser viser 10-11 barn per år. Ut ifra tidligere prognoser fra SSB kan dette virke noe høyt, da vi ser at tallene per i dag er 9 barn per årskull.

Elevtallsutvikling

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
1.kl	13	13	9	9	9	9	9
2.kl	18	12	13	9	9	9	9
3.kl	14	17	12	13	9	9	9
4.kl	15	14	17	12	13	9	9
5.kl	13	15	14	17	12	13	9
6.kl	25	13	15	14	17	12	13
7.kl	17	24	13	15	14	17	12
8.kl	18	18	24	13	15	14	17
9.kl	16	17	18	24	13	15	14
10.kl	13	16	17	18	24	13	15
Total	162	159	152	144	135	120	116

Tabellen viser en betydelig nedgang i elevtallet ved skolen i økonomiplanperioden. Prognosene er basert på kjente tall, elever i skolen og fødte fra 2015 – 2019. For skolen innebærer det en gradvis nedgang i elevtallet etter hvert som de mindre kullene kommer inn i skolen, og de nåværende kullene går ut av grunnskolen. For å utnytte ressursene på en best mulig måte er skolen nødt til å planlegge for fådelt skole mot slutten av økonomiplanperioden.

Kulturskolen har høy aktivitet og er i landstoppen på antall elever i forhold til grunnskoleelever. For skoleåret 2020/2021 er antallet kulturskoleelever rekordhøyt sett i forhold til elever i grunnskolen. Det er en økning i antall elevplasser grunnet rekordstor søkning høsten 2020. Telemarksforskning har kåret Folldal kulturskole til en av Hedmarks beste, og blant landets 30 beste kulturskoler de siste årene. At Folldal ble utnevnt til Årets musikkommune i Norge for 2018 må i hovedsak kunne sies å være kulturskolens fortjeneste. Høsten 2020 topper forøvrig kulturskolen norsk kulturindeks som beste kulturskole i landet!

10 Lønn og sosiale utgifter

	Vår 2019	Høst 2019	Vår 2020	Høst 2020	Vår 2021	Høst 2021
Barnehage	16,02	15,81	15,81	13,81	13,51	11,51
Skole – lærere	21,94	21,64	21,64	20,7	20,7	20,1
Skole – assistenter	3,95	3,62	3,62	3,43	3,51	3,51
SFO	1,63	1,44	1,44	1,58	1,58	1,58
Kulturskole	2,44	2,9	2,9	2,84	2,84	2,84

I dette budsjettet legges det opp til en nedgang i antall årsverk ved Folldal barnehage og Folldal skole fra høsten 2021.

Grunnet færre fødsler i 2020 legges det fra høsten 2021 opp til en avdeling for småbarn i Folldal barnehage, i motsetning til 2 for inneværende år. Dette gir en reduksjon på 2 årsverk.

For skolen legges det opp til en reduksjon på 0,6 årsverk fra høsten 2021.

Selv med denne reduksjonen vil det fortsatt være god bemanning ved barnehagen og høy lærertetthet ved skolen, og lærernormen er oppfylt på alle trinn. Totalt sett vil det ut ifra denne rammen være mulig å gi et godt tilbud til barn i barnehagen og til elevene ved Folldal skole.

Nedgangen i antall årsverk tas i utgangspunktet ved naturlig avgang, vakanse i stillinger eller omplasseringer. Dette innebærer at det eksempelvis ikke dekkes opp fullt ut for ansatte i studiepermisjon og fødselspermisjon. Reduksjonen ved skolen kan tas enten i form av lærertimer eller assistent-/fagarbeidertimer.

Ordningen med videreutdanning for lærere, *Kompetanse for kvalitet*, videreføres med 3 lærere høsten 2021. Dette er en ordning hvor man kombinerer jobb med 37,5 % lønnet permisjon for studier med 30 studiepoeng per år. Det statlige tilskuddet for 30 studiepoeng er 255 000,- i matematikk og naturfag og 204 000,- i øvrige fag. I lys av de nye kompetansekravene for å undervise i grunnskolen er dette et område som kombinert med nye tilsetninger må prioriteres.

Det legges opp til bemanning på SFO for budsjett 2021 tilsvarende for høsten 2020. Organisering av SFO-tilbudet fra høsten av er imidlertid avhengig av om skoleuka for 1. – 4. kl organiseres over 4 eller 5 dager, samt antall barn som søker SFO innen fristen for opptak.

Folldal kulturskole videreføres i 2021 med en ramme på 2,84 årsverk.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Folldal barnehage: Noe reduksjon i innkjøp av matvarer grunnet færre barn.

Folldal skole: Det legges ikke opp til store endringer i driftsbudsjettet for 2021. Men grunnet coronapandemien er leirskoleopphold og ekskursjoner avlyst i 2020. For 2021 legges det inn en økning her da 2 og 2 klasser er planlagt å reise på disse oppholdene, så vil smittesituasjonen vise om det er mulig å avvikle disse som planlagt. Det kom nye læreplaner høsten 2020, noe som vil innebære et betydelig investeringsbehov i nye læremidler i de kommende årene. Det er ikke lagt opp til større innkjøp av læremidler i 2021.

Folldal skole SFO: Driftsbudsjettet videreføres på dagens nivå, men med en liten nedgang i innkjøp av matvarer grunnet færre elever.

Folldal kulturskole: Driftsbudsjettet videreføres på dagens nivå.

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Prosjektet «Kultur for læring» startet opp høsten 2016 med en undersøkelse finansiert av Fylkesmannen. Både barnehage og skole deltar i denne satsingen. Målet for prosjektet er at alle barn og unge i Hedmark vokser opp i en *kultur for læring*. Prosjektet er et samarbeid mellom kommunene i Hedmark, Fylkesmannen, NHO og KS, fagforeningene, foreldreutvalget og Høgskolen i Hedmark. Prosjektperioden er fra 2017 – 2022 og medfører økonomiske utgifter. Kommunene i Nord-Østerdal ønsker å samarbeide regionalt om denne satsingen, noe som medfører at vi vil få mer ut av de midlene vi går inn med. De økonomiske forpliktelsene i «Kultur for læring» utgjør 100 000,- for Folldal. Det er utarbeidet en egen kompetansehevingsplan under Kultur for læring.

Kommunene innenfor barnehagesektoren i Nord-Østerdalen samarbeider om å tilby nyutdannede barnehagelærere veiledning. Dette medfører en utgift på 14 000 kr årlig.

Kulturskolen legger opp til en videreføring av dansetilbudet ved kjøp av danselærer fra nabokommune pålydende 105 000,- budsjettåret 2021.

PPT Nord-Østerdal. Det budsjetteres med en total kostnad for Folldal kommune på 749 000,- for budsjettåret 2021.

14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

En økning i utgifter grunnet elever i andre kommuner.

16 Salgsinntekter

Det legges opp til at Folldal kommune til enhver tid følger makspris på barnehageplass i henhold til statsbudsjettet. Prisen for SFO er uendret fra 2020, det legges ikke opp til en økning. For detaljerte satser innen barnehage og SFO vises det til oversikten over priser og gebyrer for 2021.

Søskenmoderasjonen foreslås i dette budsjettet til henholdsvis 50% og 75% for andre og tredje barn fra august 2021 for barnehage og SFO. Videre foreslås søskenmoderasjon på tvers mellom barnehage og SFO fjernet fra august 2021. Bakgrunnen for at det her legges opp til at søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO fjernes, er kostnadene som er forbundet med dette. Dersom man fra politisk hold ønsker å videreføre søskenmoderasjon på tvers, har det en kostnad på kr 100 000,- for høsthalvåret 2021 ut ifra dagens barnetall.

Stortinget vedtok i 2015 å innføre redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid i barnehagen. For SFO ble reglene om redusert foreldrebetaling for 1. og 2. trinn innført høsten 2020. Statsbudsjettet for 2021 legger opp til at dette utvides til også å omfatte 3. og 4. trinn. Kostnader innen denne ordningen er avhengig av hvor mange som søker og oppfyller kriteriene.

Prisene for kulturskoleaktiviteter foreslås uendret fra 2020 til 2021. For detaljert oversikt vises det til prisoversikten.

17 Refusjoner

Refusjonskrav knyttet til andre kommuner reduseres med kr 349 000,- fra 2020 til 2021, til kr 1020000,-. Dette er knyttet til enkelttiltak og individuelle vedtak, samt gjesteelever fra nabokommune. Øremerket tilskudd til lærernormen for 1. – 10. trinn er nå innlemmet i rammeoverføring til kommunen, men 50% av midlene blir gitt som en særskilt fordeling. Dette utgjør kr 82 000,- for 2021.

For kulturskolen legges det i dette budsjettet opp til at man krever full refusjon for dirigenttjenester til kor og korps for voksne fra og med høsten 2021. Dette utgjør kr 35 000,- for 2021.

19 Finansinntekter

Overføring fra integreringsfond i henhold til tjenestebeskrivelsen for barn fra språklige minoriteter i barnehage og grunnskole.

Positive trekk for oppvekstenheten:

- Gode faglige resultater
- Stabil og godt kvalifisert bemanning
- Høy grad av trivsel
- Lavt sykefravær
- God økonomisk kontroll i enheten

Utfordringer fremover/økonomiplan:

Lønns- og driftsbudsjettet må holdes innenfor rammene, noe som krever streng budsjett disiplin i 2021, med trange økonomiske rammer.

En nedgang i barne- og elevtallet i de kommende år vil medføre utfordringer med å holde kvaliteten på dagens nivå. Færre timer til deling og tilpasset opplæring i skolen vil bety at man må ha en streng prioritering av ressursene i årene som kommer. Samtidig som antall årsverk reduseres er det et signal fra sentralt hold at man skal prioritere tidlig innsats i barnehage og skole. Det igjen innebærer en dreining av ressurser

til de yngste årskullene, noe som det tar flere år å gjennomføre. Barnehagen reduserer til en avdeling for småbarn fra høsten 2021, og skolen må planlegge for fådeltskole mot slutten av økonomiplanperioden.

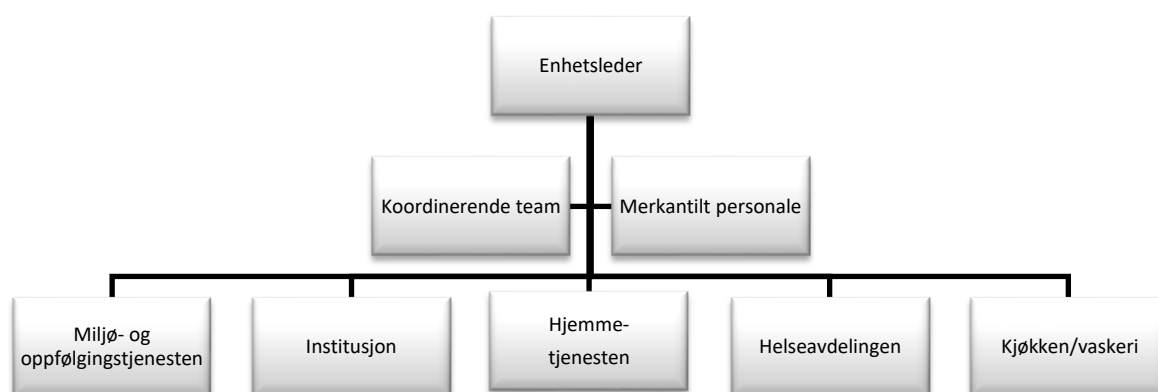
Synkende barne- og elevtall gjør at man i fremtiden bør utrede en mulig samlokalisering av skole og barnehage. Dette vil både gi driftsfordeler og muligheter til å benytte deler av personalet på tvers av barnehage og skole.

7. Helse, rehabilitering og omsorg.

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
HRO	48 234	47 925	48 736	48 736	47 936	47 586

Organisasjonskart HRO

Tjeneste	Målgruppe
<u>Helse avdelingen:</u> • Legekontor • Miljørettet helsevern • Helsestasjon • Jordmortjeneste • Fysioterapi • Rus og psykiatri • Frisklivsentral/folkehelsearbeid • Ergoterapeut / hjelpemidler • Fritidsveiledere • Psykolog (interkommunal)	Alle innbyggere og personer som oppholder seg i kommunen som har behov for helsehjelp. Kommunen selv i et beredskaps- og forebyggende perspektiv, samarbeidende myndigheter (strålevern, mattilsyn med mer).

<u>Miljø- og oppfølgingstjenesten:</u> • Praktisk bistand og opplæring • Avlastning (omsorgspersoner) • Omsorgslønn • Boveileder • Sommeraktivitet • Al-aktivitet • Støttekontakt	Personer med nedsatt funksjonsevne.
<u>Hjemmetjenesten:</u> • Hjemmesykepleie • Kreftsykepleie • Hjemmehjelp • Matombringing • Dagtilbud til demente • Hukommelsesteam m/demenskoordinator • Trygghetsalarmer • Trygde- og Omsorgsleiligheter • Omsorgslønn	Praktisk bistand og oppfølging, Personer som har behov for helsehjelp i hjemmet.
<u>Institusjon:</u> * Langtidsopphold * Korttidsopphold * Skjermet enhet * Dagavdelingen	
<u>Kjøkken/vaskeri</u>	Personer med behov for døgntilrettelagt pleie og tilsyn. Serviceinstitusjon for alle avdelingen og innbyggere i kommunen som har behov/ønske om tilkjørt mat og vask og stell av klær.

10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Bemanning

	2019	2020	2021
Administrasjon/ledelse	2,00	2,00	2,80
Helseavdelingen	10,40	10,40	9,60
MOT	13,23	14,38	14,61
Hjemmebasert	18,16	17,70	18,42
Institusjon	26,05	25,08	25,82
Kjøkken/vaskeri	5,46	5,92	5,92
Til sammen	74,90	75,48	77,17

Administrasjon/ledelse: 80 % stilling i økning for administrative oppgaver, spesialisering systemer, innleie ved fravær, oppfølging arbeidsplaner, saksbehandling og avlastning ledere.

Helseavdelingen:

Helsestasjon er tidligere budsjettert med helsesykepleier i 100 % stilling. Denne budsjetteres for 2021 med 60% stilling. Fysioterapeut er tidligere budsjettert i 100%, denne budsjetteres nå med 80% og ergoterapeut tilsvarende, rus og psykiaritjenesten 200% og legekantor 540%. Reduksjon av stillinger er midlertidig i 2021.

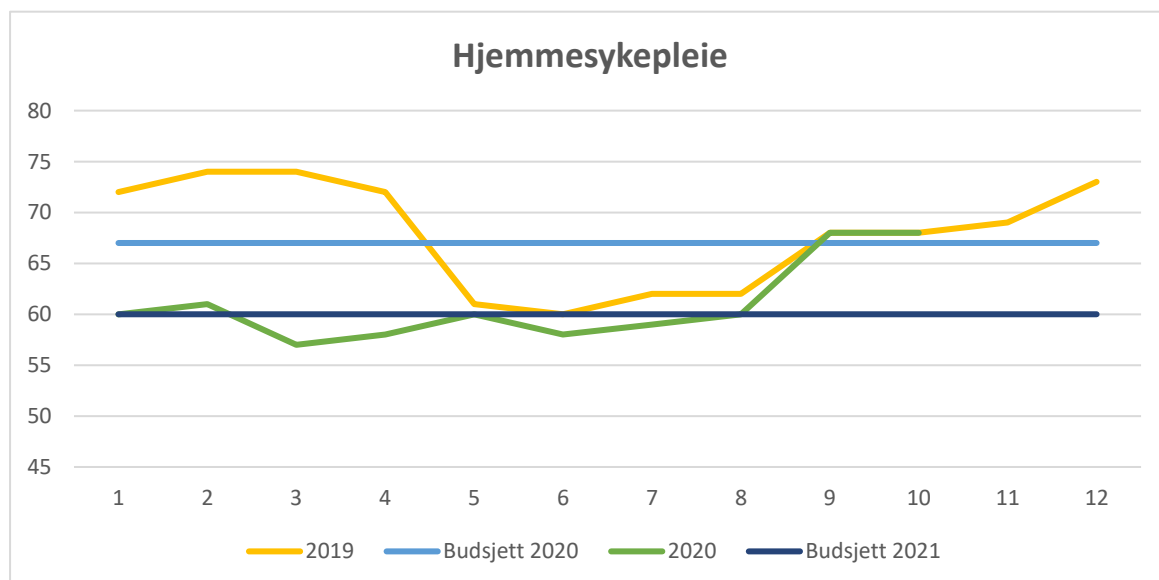
Miljø og oppfølgingstjenesten (MOT):

Tjenesten er dimensjonert etter vedtak og antall brukere pr. november 2020. En økning på 0,23 % stilling.

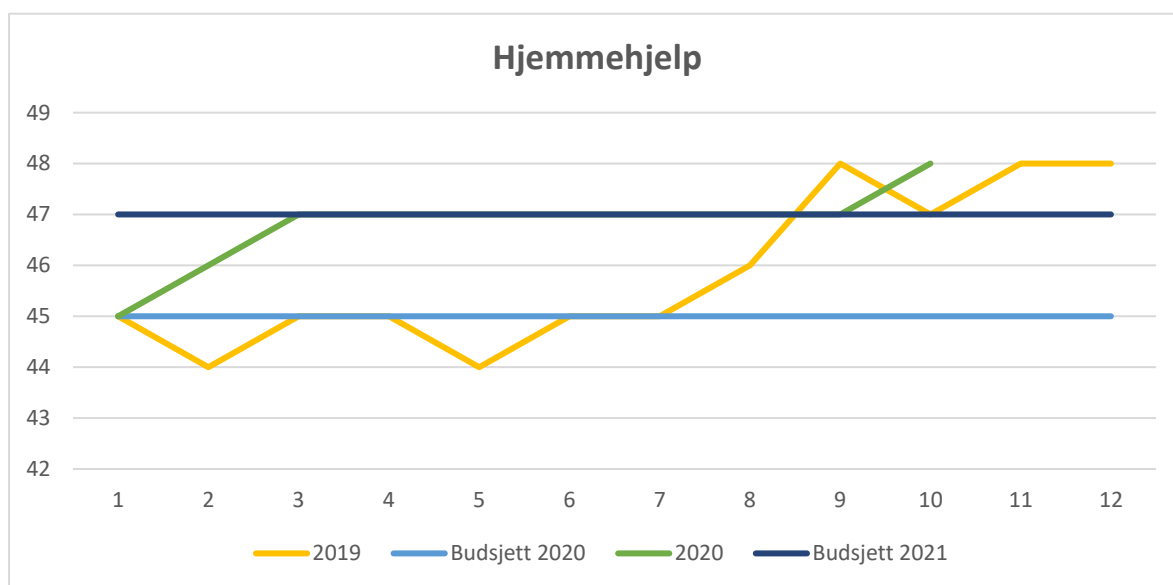
Hjemmetjenesten:

Antall vedtak i hjemmetjenesten vil variere i løpet av 2020 slik som det fremgår av grafen hvordan det har variert tidligere år. Antall timer pr. vedtak fortsetter fremdeles å øke, men det kommer ikke frem av grafene, men det er begrunnelsen for en økning av stillinger. Følgende tabeller er lagt til grunn for budsjett 2021. Alle tre tabellene viser antall vedtak.

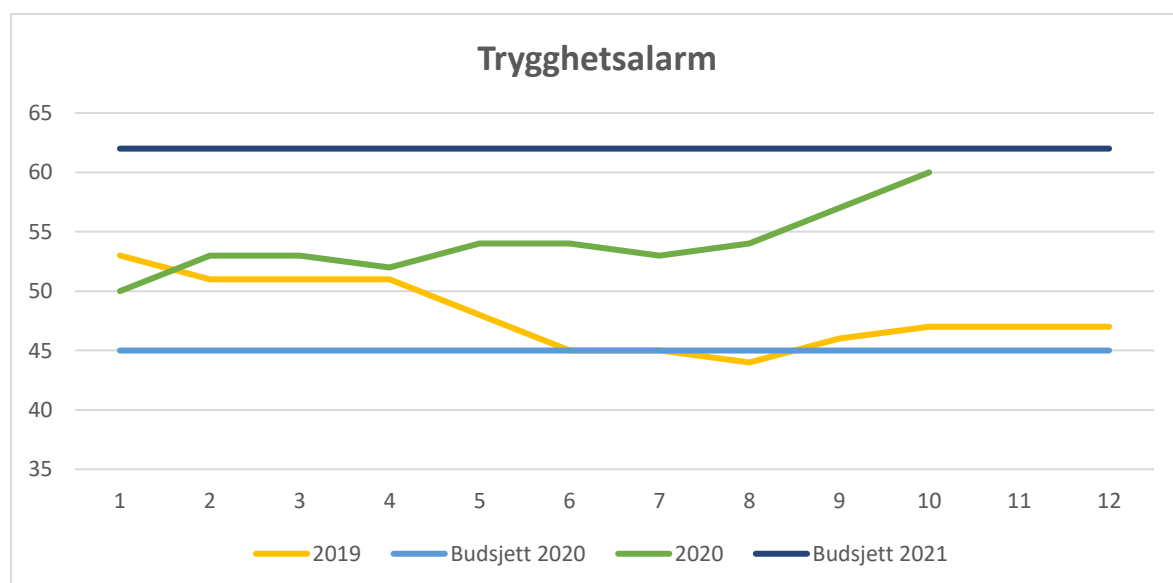
Forutsetningen lagt til grunn for budsjett 2021 for hjemmesykepleie ligger på 67 vedtak. Dette grunnet gjennomsnittet for antall vedtak pr. 31.10.19 ligger på dette tallet.

I budsjettet for hjemmehjelp i 2020 la vi en forutsetning på 45 vedtak. Regnskapet frem til 31.10.20 viser at dette ikke holdt og gjennomsnittet ble 47 vedtak.

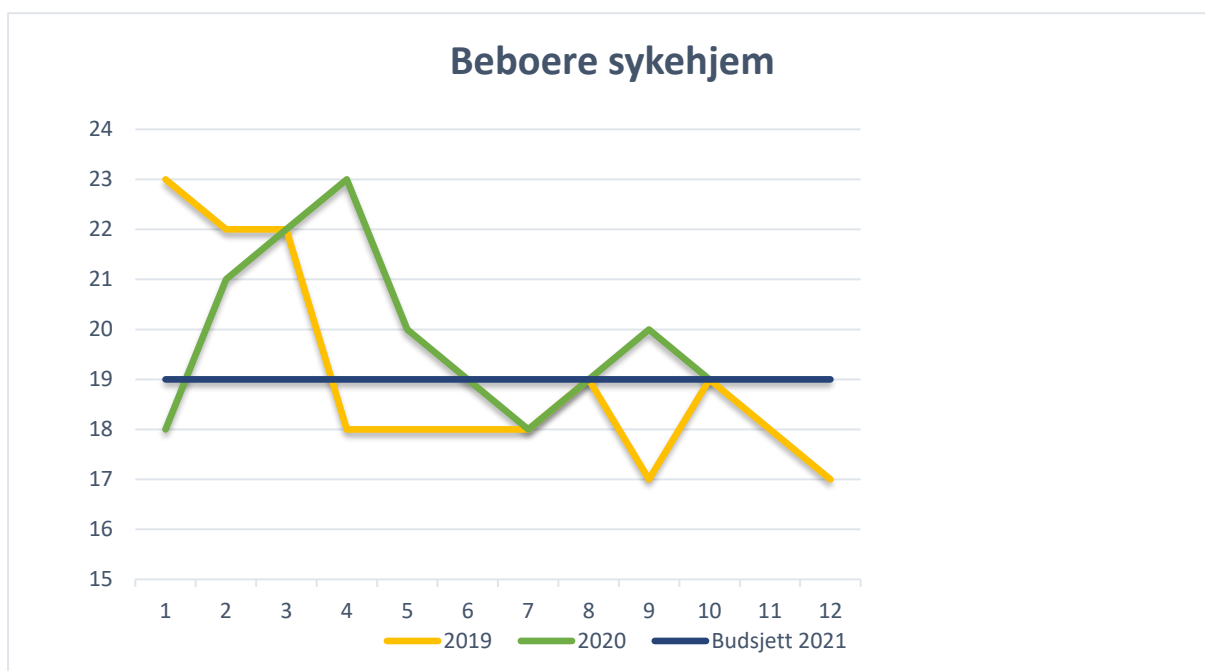

For budsjett 2020 legges det en forutsetning på 62 vedtak om trygghets alarmer.

Institusjon:

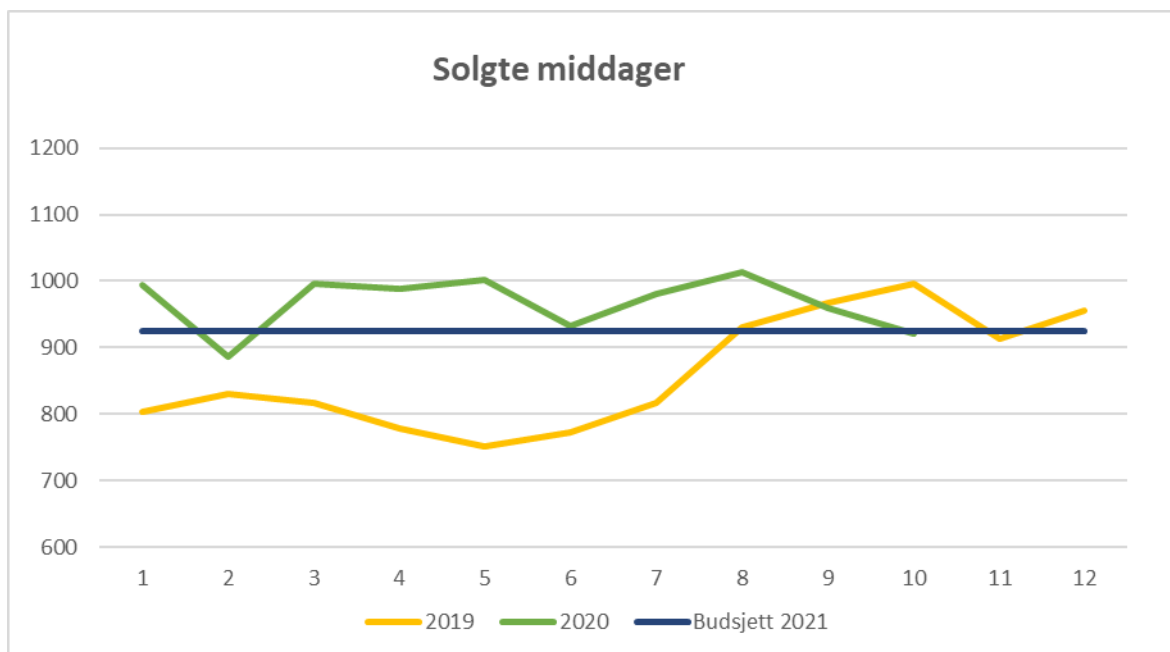
Forutsetningen for budsjett 2021 legges med antall pasienter likt antall pasientrom, 19 plasser, inklusive 4 korttidsplasser. Dette er det samme som budsjettet for 2020. i tillegg har det her blitt en økning av stillinger grunnet utvidelse av vedtak.

Lønnsutgifter MOT, Hjemmetjenesten og Institusjon:

Den økte bemanningen er en følge av endrede vedtak og flere brukere. Det jobbes kontinuerlig med kvalitetssikring av turnusplanleggingen og mer arbeid på tvers av avdelingene for å unngå doble vakter og overtid. Det er blitt gjort en økning av stillinger noe som skal være med å kunne bedre grunn-bemanningen for de økte vedtakene og for å gjøre tjenesten mer stabil. Tjenesten opplever at det er krevende å få tak i vikarer.

Kjøkkenet:

Forutsetningen for budsjett salg av middager ligger omtrent som i 2020.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Medisinsk forbruksmateriell er økt med 30 000,-

Medikamenter er økt med 74 000,-

Innkjøp av matvarer er økt med 345 000,-

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Hjemmel for fysioterapeut med driftstilskudd er redusert med 20 % og utgjør en besparelse på kr 90 000,-

16 Salgsinntekter

Vederlagsberegningen for institusjon følger av sentrale forskrifter og føringer. I budsjett 2021 legges det en forutsetning for bruk av antall plasser som sykehjemmet er dimensjonert for. Det er lagt inn en økning på 40 000,- ut fra erfaringstall høsten 2020.

Fokuset på kosthold og ernæring er, og skal være stort. Riktig ernæring ses på som en del av kommunens tilbud for å styrke helsetilbudet og å forebygge sykdom og feil- og underernæring. Dette blir ekstra viktig under pandemier i tillegg til å gjøre måltidsituasjonen hyggelig og så sosial som mulig ut i fra smittevern hensyn.

Betaling for dagopphold for hjemmeboende demente økes for å komme nærmere nivået som de andre FARTT kommunene har.

17 Refusjoner

Gjelder refusjonen Folldal kommune får fra Helsedirektoratet for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Ordningen videreføres og bidrar til at kommunen får refundert 80 % av direkte lønnsutgifter knyttet til enkeltbrukere som har gyldig vedtak om helsehjelp. De over 67 år omfattes ikke av denne ordningen. For 2021 er innslagspunktet hevet, noe som gir Folldal kommune økte utgifter.

Refusjoner gjelder i tillegg kommune fysioterapeut og turnuslege.

Kvalitetsindikatorer – måltall som er satt opp for enheten:

Legetimer på institusjon mer enn 0,40 pr. uke pr. beboer.
Fysioterapitimer på institusjon mer enn 0,5 timer pr uke pr beboer for de som har nytte og behov for denne tjenesten.
Alle med vedtak om tjenester for hjemmesykepleie, praktisk bistand eller rus/psykiatri gjennomgås/evalueres minimum 1 g. pr. år.
Alle brukere/pasienter i hjemmetjenesten og institusjon skal ha årskontroll med lege.
Alle langtidsbeboere på institusjon skal ha gjennomgang av legemidler hvert halvår.
Alle beboere på institusjon skal ha vektkontroll minimum hver 3.dje mnd.
Alle hjemmeboende brukere av hjemmesykepleien skal ha kartlagt og fulgt opp sin ernæringsstatus hver 3.dje mnd.

Antall fastlegepasienter

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020 per 01.11.
Fastlege pasienter	1560	1563	1547	1542	1546	1512

Kommunelege 1 har venteliste

Antall fødsler

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020 pr. 01.11.
Antall fødsler	13	9	9	9	8	5

Velferdsteknologi.

Etter anbudsrunder og forhandlinger har FARTT kommunene fra 01.01.2021 skiftet leverandør av velferdsteknolog. Firmaet heter HEPRO. I forbindelse med overgangen til dette firmaet vil det påløpe en del kostnader både for etablering og oppfølging. En del utstyr må skiftes ut, både på grunn av elde, enheter som går i stykker og oppgradering. I tillegg kommer mer oppkoblinger, opplæring og implementering. Dette er lagt inn i investeringsbudsjettet.

Leve hele livet.

Eldrereformen «Leve hele livet» skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger og ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det. Kvalitetsreformen for de eldre skal handle om fellesskap, aktivitet, mat og helsehjelp. Det skal i 2021 utarbeides en plan i forbindelse med dette arbeidet i Follidal. Her vil både eldreråd, pensjonistforbundet og andre bli involvert. Det var en del aktiviteter og møter under planlegging da vi gikk inn i 2020, men dette måtte dessverre settes på vent da Norge måtte «stenge ned» i forbindelse med pandemien. Fylkesmannen i Innlandet tar nå initiativ for å få

iverksatt reformen i kommunene. Oppfølging av reformen gir også kommunene mulighet til å søke midler til forskjellige prosjekter og tiltak.

Utviklingstrekk i økonomiplan perioden:

I løpet av økonomiplan perioden vil enheten preges av bygging/renovering av Folldal Bo og Servicesenter. I den forbindelse med å forbedre logistikk for både pasienter og ansatte. Det igjen vil føre til en mer rasjonell måte å jobbe på. Ved å ta i bruk velferdsteknologi i en enda større utstrekning og gjennomføre en bedre arbeidstidsplanlegging med fokus på heltid fremfor deltid vil vi på sikt kunne redusere bemanningen noe.

Enheten vil ha stort fokus på arbeidsgiver rollen og arbeidsmiljøet. Ledergruppen i HRO deltar i lederutviklings prosjekter i regi av KS. Gjennomføring av dette arbeidet fortsetter i 2021 og i økonomiplanperioden. Enheten satser også på utdanning av ledere for å styrke dette arbeidet.

Demografien tilsier ikke at det vil bli mindre behov for pleie og omsorgstjenester.

8. Service og kultur.

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Service og kultur	9 351	9 926	9 867	9 867	9 627	9 477

I rammen til service og kultur ligger følgende tjenester/ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Servicekontor (post, arkiv, kundebetjening, saksbehandling, møteutsending, Internett, utleie)	Ansatte, innbyggere, hytteeiere, eksterne henvendelser
IKT (drift, service og utvikling)	Verktøy for ansatte og elever
Kulturkontor (saksbehandling, kulturarrangement, museumsarbeid, lag og foreninger)	Innbyggere, lag og foreninger, fritidsbeboere
Kino	Alle
Fritidsklubb	Barn og unge (5 kl. - 18 år)
Bibliotek	Alle

Utviklingstrekk, prioritering

Det legges ikke opp til aktivitetsøkning i 2021, bortsett fra at det legges inn en sum til gjennomføring av valg.

Følgende områder må ha ekstra fokus:

- Kulturminneplan. Arbeidet med kulturminneplan stoppet opp da prosjektmedarbeider sluttet ved årsskiftet 2018/2019. Arbeidet startet opp igjen høsten 2019. Til arbeidet med kulturminneplanen har kommunen fått tilsagn om tilskudd på kr 200.000, hvorav kr 100.000 er utbetalt. Resten kommer når planen er ferdig. I tillegg er bevilget tilskudd på kr 100.000 fra kraftfondet utbetalt. Det er ansatt ny prosjektmedarbeider på timebasis fra september 2019. Planen ferdigstilles vinter 2021.
- Brattbakken info og utsiktspunkt. Når besøksprofilen til nasjonalparkstyret kommer på plass, kan arbeidet slutføres. Det er håp om at dette kan skje i 2021.
- Hjemmeside. Siden er hele tiden i utvikling og krever sterkt fokus. Det kan være aktuelt å starte med fullpublisering av dokumenter på postlista i 2021. Det kan også være aktuelt med streaming av kommunestyremøter.
- Informasjon. Intensjonen er å nå så mange som mulig. Vår hovedkanal er hjemmesiden samt infoskriv ved behov. For å nå ut til et bredere publikum tas det i bruk infoskjermer på steder der mange ferdes. Dette er en videreføring av Prosjekt Digihjelpen, et prosjekt der biblioteket samarbeidet med blant annet frivilligsentralen i bygda. I den forbindelse ble det tatt i bruk 3 informasjonsskjermer (på biblioteket, legekantoret og frivilligsentralen) med dagsaktuell informasjon. Det er i tillegg montert skjermer på Coop Prix Folldal, Joker Folldal samt på servicekontoret. Opplæring vil bli gitt, og skjermene tas i bruk på nyåret.
- Arkiv. Vi må fortsatt ha stort fokus på arkivarbeidet. Arkivplanen er et levende dokument og krever jevnlig oppdateringer. I tillegg er det et kontinuerlig arbeid med opplæring og felles forståelse for arkivarbeidet.
- FARTT-samarbeidet. Selskapet omorganiseres fra 01.01.2021. Budsjettet er lagt etter ny organisering.
- BUA (utlån av utstyr til sport og fritid). Utgifter i forbindelse med oppstart og drift tas av mottatte tilskudd (kr 100.000 fra BUF-dir, kr 40.000 fra fylkeskommunen). Utstyr kjøpes inn for mottatte midler kr 160.000. Ordningen belaster derfor ikke budsjett for 2021.

10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Ansatte/bemannning

	2019	2020	2021
Servicekontoret	4,2	4,2	4,0
IKT	1,0	1,0	0
Kulturkontoret	1,0	1,0	1,0
Kino	0,22	0,21	0,21
Fritidsklubb	0,22	0,19	0,19
Bibliotek	1,05	1,0	1,0
Totalt service og kultur	7,69	7,60	6,50*

*Arbeidsgiveransvar for IKT-rådgiver overføres til IKT Fjellregionen IKS

Etter rekruttering de senere årene er antall stillingshjemler på servicekontoret 4,4, men av ulike årsaker er 4,0 i bruk. Det er dette som ligger i lønnsbudsjettet. Arbeidsgiveransvar for IKT-rådgiver er overført til IKT Fjellregionen IKS fra 01.01.21. Prosjektmedarbeider ansatt på timebasis for å slutføre kulturminneplanen, er ikke med i oversikten.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjon

Det er behov for å justere enkelte poster innen artsgruppen, blant annet kopieringsutgifter og porto. Da kommunen tok i bruk nytt system for utsending av fakturaer i tillegg til KS Svar Ut, regnet vi med å spare porto. Dette slo ikke til, men nå kan det se ut som vi er i ferd med å oppnå en viss besparelse. For å oppnå en besparelse som monner, er vi avhengige av at legekantoret i langt større grad tar i bruk digitale kanaler. Utgifter til oppstart, driftsutgifter og innkjøp av utstyr til BUA finansieres av mottatte midler. Folldal skole har hatt leasingavtaler på datamaskiner, men har nå gått over til å kjøpe. Dette betyr at abonnement kan reduseres med kr 310.000. Besparelsen bli dessverre «spist opp» av at det er lagt inn en økning på kr 230.000 til inventar og utstyr. Selv om det er kjøpt mange maskiner inneværende år, er det blant annet behov for kjøp av nytt/nye klassesett Chromebooks.

13 Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Etter omorganisering av IKT Fjellregionen IKS (FARTT) øker vår avgift for deltakelse med kr 36.000 til kr 3.718.000. Når det gjelder deltakelse i andre samarbeid, er det mindre endringer.

14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

Tilskudd til sang/musikk og idrett foreslås på samme nivå som budsjett 2020. Det samme gjelder tilskudd til idrettsvaktmester som foreslås opprettholdt med kr 75.000 og tilskudd til Stiftelsen Folldal Gruver på kr 150.000.

16 Salgsinntekter

Priser foreslås uendret.

Ansvar 4200 Valg

Da det er Stortings- og sametingsvalg i 2021, er det lagt inn en utgift på kr 21.000. I denne summen ligger blant annet godtgjøring og mulig tapt arbeidsfortjeneste til medlemmer i stemmestyret. De har tidligere ikke hatt noen form for godtgjørelse.

Måltall for tjenesteproduksjonen innen rammeområdet

Mål for virksomheten i 2021

Antall utlånte bøker på biblioteket	12000*
Antall brukere av junior- og fritidsklubb	Gjennomsnittstall brukere: juniorclubb: 30 ungdomsklubb: 30
Antall brukere av kino	Gjennomsnitt antall brukere: 25
Nedetid på data	0%

Utlagt postliste alle virkedager på hjemmesiden	Postliste legges ut daglig.
---	-----------------------------

*Utlån er justert ned på grunn av at biblioteket er delvis stengt under pandemien

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

I enheten ligger det mange felles driftsutgifter som det er vanskelig å gjøre noe med, så mulige endringer ligger først og fremst i å redusere stillinger og ta ut tiltak som ikke er lovpålagte.

- Redusert bemanning innen enheten. Det er lagt inn en reduksjon med 40 % stilling med innsparing kr 240.000 i 2022 og en ytterligere stillingsreduksjon med kr 150.000 i 2023. For å kunne redusere bemanningen er det flere grep som må tas. Det bør vurderes hvilke arbeidsoppgaver som skal ligge til servicekontoret. Bedre utnyttelse av datasystemene generelt i kommunen vil også påvirke arbeidsmengden. Andre faktorer som virker inn, er lengden på åpningstiden og fleksibilitet for betjening av sentralbord/skranke. Behov for bemanning innen kultur vil også være avhengig av arbeidsoppgaver. I tillegg vil fleksibiliteten innad i kultur og mellom servicekontoret og kultur kunne påvirke behov for bemanning totalt.
- Når det gjelder kulturområdet, så har kommunestyret igangsatt en gjennomgang: *Utvalg 1 qis derfor følgende mandat: Foreta gjennomgang av arbeidsoppgaver og tjenester med henblikk på å vurdere om det er oppgaver/tjenester som skal nedtones, kuttes ut eller omorganiseres. Utvalget skal også vurdere om det er oppgaver/tjenester som skal styrkes. Ut ifra resultatet skal komitéen vurdere fremtidig bemanningsbehov og økonomi; jamfør økonomiplan 2020-2023.*
Utvalgets konklusjon vil være førende for eventuelle forslag til endringer. Det foreslås derfor ingen endringer nå.

9. Teknisk, landbruk og utvikling.

Alle tall i 1000 kr

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	ØKOPLAN	ØKOPLAN	ØKOPLAN
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TLU	12 237	11 836	11 964	11 964	11 464	11 414

I rammen til TLU ligger følgende tjenester / ansvarsområder:

Tjeneste	Målgruppe
Kommunale bygg og eiendommer	Interne og eksterne brukere/leietakere
Kommunale veger	Alle
Vann, avløp og renovasjon	Alle abonnenter
Brann og feiing; Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen IKS	Ekstern tjeneste, lokalt utført for befolkningen i vår kommune.
Kommunal landbruksforvaltning	Alle som har eller planlegger å anskaffe landbrukseiendom
Miljø og utmark	Alle
Byggesak, deling, utslippstillatelser	Alle

Oppmåling	Alle
Geodata	Alle
Private reguleringsplaner, behandling	Private utbyggere
Utarbeidelse av kommunale reguleringsplaner, andre planer	Alle Forvaltningen
Eiendomsskatt	Alle som eier eiendom i kommunen

Utviklingstrekk, prioritering

Artsgruppe 10 Lønn og sosiale utgifter

Tabell: Ansatte/bemannning

	2019	2020	2021
Renhold	7,0	7,0	6,8
Drift/vaktmester	5,0	5,0	5,0
Vann/avløp	2,0	1,0	1,0
Adm./ledelse	1,0	1,0	1,0
Prosjektleder investering	0,8	0,8	0,8
Avd.leder kommunaltekn.	1,0	1,0	1,0
Landbruk/utmark	1,8	1,8	2,0
Eiendomsskatt	0,2	0,2	0,2
Bygge-/delingssak, komm.avg.	1,0	1,0	1,0
Plan/oppmåling/geodata	0,8	0,8	0,8
Sum TLU	20,6	19,6	19,6

Som et resultat av revisjon av kommunens renholdsplaner samt anskaffelse av en del maskinelt renholdsutstyr, er bemanningen på renhold redusert med 0,2 årsverk.

Tallene viser faktiske ressurs som brukes. Størrelser i *stillingshjemler* er noe høyere enn dette da det er her lagt inn noen vakanser grunnet permisjoner. Utover overnevnte endring på renhold skyldes endringer fra år til år permisjoner/vakanser.

11 Kjøp av varer og tjenester i tjenesteproduksjonen

Her ligger de fleste «driftspostene». Drifta er i hovedsak lagt opp som i 2020. For bygningsmassen er mye av vedlikeholdet bundet opp i driftsavtaler m.v. Bruken av «frie vedlikeholdsmidler» varierer ellers mye fra år til år.

Vintervedlikehold av veg er økt noe etter erfaringstall, dels på bekostning av sommervedlikehold.

Når det gjelder energikostnader er dette noe som svinger mye. I budsjettet for 2021 er det tatt høyde for snittforbruk fra 2019 og 2020, og en snittpris for strøm og nettleie fra 2020. Det skal legges til at strømprisene for 2020 har vært forholdsvis lave og er nå stigende som normalt på denne tida. Oppfølgingsfasen i EPC-kontraktene (energisparesprosjektet) varer t.o.m. august 2023. Det er derfor også for 2021 lagt inn konsulentutgifter med 136' for oppfølging av anleggene.

Forsikringer for bygg er økt med 3,3 %, for maskiner, inventar og løsøre 4,8 %. Dette utgjør rundt 20' ekstra kostnad for TLU.

I forbindelse med covid-pandemien ser vi en del økt forbruk av forbruksmateriell som såpe, papir og Antibac. Dette er prøvd tatt høyde for også videre da alt tyder på at det vi ser nå er den «nye normalen».

I denne artsgruppen ligger også kjøp av tjenester av lokale lag/foreninger for vedlikehold av diverse grøntområder; Kroktjønna, Gml. Grimsa bru og utescene/torg. Nytt tiltak i 2021 er Helsetien Viewpoint Rondane. Totalt går det da rundt 50' pr år på drift av disse anleggene.

13 Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon

Geodatasamarbeidet (NØGIS) er lagt inn med samme sum som tidligere da det trekkes inn overskudd fra gjennomførte geovekst-prosjekter (lovpålagte kartleggingsprosjekter).

Vår andel til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen er varslet å øke med 172'dvs 10%. Ut over lønns- og prisvekst oppgis det økte kostnader med 110-sentralen samt balanse ift tidligere års underskudd.

Kjøp av tjenester fra Alvdal kommune vedr. skogbrukssjef/viltansvarlig er lagt inn med samme sum som tidligere. Avregnes etter medgått tid.

Innen landbruk er det tatt initiativ til et 4-årig regionalt prosjekt; *Endring i utmarksbeiting i Nord-Østerdalen*. Dersom prosjektet vedtas gjennomført betyr det en kostnad på i underkant av 30' pr år + egeninnsats. Beløpet legges ikke inn i driftsbudsjettet nå da en avventer politisk behandling, i tillegg antas det at finansiering kan skje fra kraftfondet.

Stimuleringstilskudd til veterinærer er satt til 100'. Denne var i 2019 på 200', med tilsvarende tildeling fra staten. Statstilskuddet er nå borte, stimuleringstilskuddet blir derfor et rent kommunalt tilskudd.

14 Overføringsutgifter til stat, fylke, kommune og andre

Her ligger våre kostnader i forbindelse med Miljøfyrtårn-sertifisering samt tilskudd til privat veg til Kroktjønna/Stormoegga.

15 Finanskostnader

Avsetninger til selvkostfond, VARF-områdene (vann/avløp/feiing/renovasjon). Inngår i selvkostregnskapene og gebyrgrunnlaget.

16 salgsinntekter

Her ligger leieinntekter, gebyrinntekter m.v. Det er ikke lagt inn leieinntekter fra folkebad for 2021, både grunnet byggeprosjekt samt at det er usikkert om kommunen kan ha folkebad som før grunnet regelverket om spillemiddelfinansiering av anlegg.

For saksbehandlingsgebyrer og lovgebyrer er det lagt inn tilsvarende som for 2019/20.

For husleieinntekter er det lagt inn tilsvarende måltallet for utleie som er 90% for utleieboliger og 95% for alders- og omsorgsboliger. For kontorlokaler (Nyberg, Helsetun og Dalen skule) er det lagt inn som for 2020 da etterspørselen etter kontorlokaler er svært begrenset.

17 Refusjoner

Her er det lagt inn 30' tilskudd på blåleddved-prosjektet, med tilsvarende kostnad (tjenestekjøp). Dersom det ikke blir tilskudd blir det heller ingen tiltak.

Veterinærvakt er lagt inn som før, dette er et nullspill med et lite «overskudd» til kommunen som dekker administrasjon av ordningen.

Det er for 2021 lagt inn 100' i refusjon for drift av Folldal Næringspark. Det mangler en del formelle avklaringer og avtaler, men det ligger an til at både vaktmestertjenester og administrasjon av husleieavtaler m.v. vil bli ivarettatt av kommunen v/ TLU.

Det ligger også inne refusjon fra Direktoratet for mineralforvaltning for ettersyn og vedlikehold av gruveområdet (nullspill utgifter/refusjon).

Avgifter og gebyrer, foreslåtte endringer:

<i>Ansvar</i>	<i>Endring</i>	<i>Kommentar</i>
5500 - 5510 Husleie boliger	+ 1,6 %	Endres iht. KPI.
5240 Utleiesatser flerbrukshus mv	+ 1,6 %	Endret etter KPI, avrundet
6200 Vann	0 %	Avsetning til fond
6250 Avløp	0 %	Avsetning til fond
6270 Slamtømming	+ 10,1 %	Avsetning til fond
6300 Feiing/tilsyn	Følger satsene i MHBR IKS (antatt + 3,0 %)	
6700 Renovasjon	+ 17,1 %	Ihht. varslet endring fra FIAS samt at 2021 er siste år for innhenting av tidligere underskudd.
Saksbehandling. gebyrer	+ 2,0 %	

For vann og avløp er det, etter sentral anbefaling, gjort en justering mellom fast og variabel del slik at den faste delen økes litt mens variabel del reduseres tilsvarende. Det vises til vedlegg for utfyllende kommentarer vedr. VAR-områdene og selvkostberegninger, herunder antatt gebyrutvikling for neste 4-års periode. Videre henvises det til kommunens gebyrreglement m.v. for mer utfyllende beskrivelser om gebyrene.

Måltall for tjenesteproduksjonen innen rammeområdet

Indikatorer - måltall:

Netto driftsutgifter til kommunale veger og gater per km (kr)

	Folldal	Gruppe 5	Hedmark
2021 – måltall	39 000		
2020 - måltall	37 000		
2019	39 161	88 141	102 315
2018	43 290	90 979	96 162

Folldal ligger som før svært lavt på utgifter til vegvedlikehold, men vi ser klart at utgiftene og behovet øker. Dette gjelder spesielt på vintervedlikehold. Samtidig har det over tid bygd seg opp et større behov for generell opprusting. En ser at det blir svært utfordrende å holde måltallet framover på sikt.

Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)

	Folldal	Gruppe 5	Hedmark
2021 - måltall	770		
2020 - måltall	770		
2019	885	624	597
2018	770	564	620

Her ser vi at vi fortsatt ligger over gjennomsnittet, samtidig som vi oppfatter at vi bruker for lite på planlagt vedlikehold. Det kan her ligge statistiske variabler i forhold til hvordan kommunene innrapporterer bl.a. for forbruksmateriell. Samtidig viser det at det må settes fokus på drift og vedlikehold bl.a. gjennom vedlikeholdsplanlegging som vi dessverre ikke har fått på plass som forventet.

Energiutgifter per kvadratmeter bygg (kr)

	Folldal	Gruppe 5	Hedmark
2019	173	159	147
2018	200	144	156

Alle tiltak i EPC-prosjektet er gjennomført i løpet av høsten 2018. Garantiperioden starter 01.10.18. Foreløpige registreringer viser at det ligger an til besparelser som forventet. Det presiseres at tallene for vår del også omhandler bygningsmasse som ikke omfattes av EPC-prosjektet.

For byggene som er omfattet i EPC-prosjektet har vi følgende årsforbruk i kWh:

	2018	2019
Folldal skole og flerbrukshus	553 017	484 096
Folldal barnehage	215 431	159 833
Folldal bo- og servicesenter	923 397	796 867
Helsetun	85 676	75 180
Nyberg	268 002	187 447
Brann/ambulanse	155 736	136 082

Andel utleid areal, boliger og næringslokaler

	Utleieboliger (25 leil.)	Alders - /omsorgsboliger (49 leil.)	Kontorlokaler* (1245 m2)
2021 – måltall	90 %	95 %	90 %
2020, pr nov.	85 %	90 %	80 %
2019	70 %	90 %	80 %
2018	93 %	92 %	80 %

* Omfatter Nyberg, Helsetun og Dalen skule.
Verket skole er *ikke* tatt med her.

Mulige endringer i økonomiplanperioden:

Innen TLU sine områder har det i flere år vært satt fokus på bygg som er vedtatt ikke skal påføre kommunen utgifter; Follvang, Dalen skule og Verket skole. Samlet netto utgift på disse er om lag 450' pr år.

Follvang brukes til kommunale aktiviteter som, dersom de skal opprettholdes, må finne annen lokalisering dersom bygget skal avhendes eller saneres. Motsatt, dersom Follvang skal bestå for kommunal bruk, må vi ta inn over oss behovet for oppgradering av bygget spesielt i forhold til brannsikkerhet og universell utforming. Oppgradering av bygget var i 2017 kostnadsberegnet til ca 14,5 mnok. Kommunestyret vedtok da å utsette videre investeringer i bygget med tanke på eventuell bygging av ny flerbrukshall/svømmehall.

I Dalen skule er ca halvparten av arealet utleid til kontorer. Det er dessverre ingen etterspørsel fra nye leietakere. Det har vært noe dialog med Fjellheim mtp. mulig overtagelse av kommunens del, uten at det har ført fram.

Verket skole er dels brukt som lager for kommunen samt at Frivilligsentralen bruker flere rom for sitt loppemarked. Det har vært en henvendelse om kjøp av eiendommen nå i høst, uten at det pr. nå er konkretisert. Ellers bærer bygget mer og mer preg av å ha stått tomt lenge, bl.a. med tiltagende hærverk. Det blir vel mer og mer klart at bygget må saneres dersom alternativ bruk ikke kan realiseres. Men sanering koster og det bør uansett være en plan for etterbruk av tomta, f.eks. bygging i kommunal eller privat regi.

For drift og vedlikehold av bygg og eiendommer er det også naturlig å se nærmere på investering i teknologiske løsninger. Vi har allerede kjøpt inn en del renholdsmaskiner som kan ta renhold av korridorer / større flater, som i neste omgang har gitt oss reduksjon på renholdsressursen. Den teknologiske utviklingen går fort og det er behov for å se på videre investering i slik type teknologi, det kan være flere/andre renholdsmaskiner, robotgressklippere og annet. Også nye styringssystemer for varme/ventilasjon kan være aktuelt.

10. Interkommunale ordninger

Folldal kommune deltar i flere interkommunale ordninger. Dels er dette snakk om felles nettverk i regionen, dels er det deltagelse i interkommunale selskaper (IKS eller AS) og vertskommunesamarbeid etter Kommunelovens § 20-1. Kommunene i FARTT samarbeidet har en målsetting om ytterligere utvikling av samarbeidene. Det jobbes også med enda bedre definert internkontroll på vertskommunesamarbeidene.

Generelt er målet med samarbeid om tjenesteproduksjon i hovedtrekk bedre ressursutnyttelse og/eller bedre kvalitet på tjenestene. Samarbeidsløsninger kan også velges for å løse rekrutteringsrelaterte problemer og for å drive positiv kommune- og regionutvikling.

Ordning/enhet	2020	2021	Diff	Prosent
Sentraladministrasjonen				
Regionrådet	110000	109000	-1000	-0,91 %
Revisjon	285000	388 000	103000	36,14 %
Kontrollutvalg Fjell IKS*	169000	178000	9000	5,33 %
Barnevern inkl tiltak i og utenfor hjemmet	2619000	1962000	-657000	-25,09 %
Nav	924000	908000	-16000	-1,73 %
Krisesenter	119000	124000	5000	4,20 %
Meskano	80000	80000	0	0,00 %
Norskopplæring for voksne innvandrere			0	
HRO			0	
Legevaktsformidling	323000	315000	-8000	-2,48 %
Legevakt	573000	576000	3000	0,52 %
Jordmortjeneste	72000	72000	0	0,00 %
Psykolog	297000	303000	6000	2,02 %
TLU			0	
FIAS	2608000	2809000	201000	7,71 %
Geodata/NØGIS	400000	400000	0	0,00 %
Midt Hedmark brann- og redningsvesen	1696000	1868000	172000	10,14 %
Service og kultur				
Abakus AS	260000	260000	0	0,00 %
FARTT	3425000	3718000	36000	0,98 %
IKA Opplandene	60000	60000	0	0,00 %
Teater i Fjellregionen	12000	12000	0	0,00 %
Anno museum, Nord-Østerdal	39000	39000	0	0,00 %
Oppvekst			0	
PP tjeneste inkl. logoped	766000	749000	-17000	-2,22 %

11. Driftsstøtte fra kommunen

Flere institusjoner, lag og foreninger søker om driftsstøtte fra kommunen. Vedlagt en oversikt over disse med tildeling for 2020 og foreslått tildeling for 2021 fremkommer.

	2020	2021
Frivilligsentralen	587000	587000
Turlaget	60000	60000
SFG	150000	150000
Turistinfo	55000	55000
Idrettsvaktmester	75000	75000
Lag og foreninger	66000	66000
Priser og stipender	25000	25000

12. Investeringer

Investering (påkostning) skiller seg fra vedlikehold ved at utgifter til påkostning er av investeringsmessig karakter. I merknadene til regnskapsforskriften § 7 presiserer Kommunal -og Regionaldepartementet at løpende vedlikeholdsutgifter skal utgiftsføres i driftsregnskapet, mens påkostninger skal utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres i balansen. Det er grunn til å påpeke at avgrensingen mellom vedlikehold og påkostning kun vedrører varige driftsmidler.

Kommunal regnskapsstandard (KRS) 4 – Foreløpig standard (F) – Avgrensing mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet angir hvilke kriterier som må oppfylles for at en utgift kan klassifiseres som investeringsutgift, herunder skillet mellom vedlikehold og påkostning. Skillet mellom påkostning og vedlikehold bygger på definisjonene av vedlikeholdskostnader og utviklingskostnader i Norsk Standard (NS 3454) Livssyklus-kostnader for byggverk. Utgifter som ikke kan klassifiseres som påkostning (investeringsutgift) etter denne standarden, skal klassifiseres som påkostning (investeringsutgift) etter denne standarden, skal klassifiseres som vedlikehold (driftsutgift). Praktiseringen av skillet mellom påkostning og vedlikehold, vil til en viss utstrekning måtte baseres på faglig skjønn i det enkelte tilfellet. Dette skjønnnet må utøves innenfor de rammer av lov, forskrift og denne standarden.

Kravet til at en anskaffelse kan defineres som en investering er at det har en verdi over kr 100 000,- og en økonomisk levetid på mer enn tre år.

Med administrasjonens forslag til prioriteringer. **Tallene er eks. mva.**

Investeringsbehov 2021 - 2024		2021	2022	2023	2024	Utenfor perioden
Ansvar	Tiltak					
	Egenkapitalinnskudd KLP	540 000	540 000	540 000	540 000	
	Aksjekjøp Anno Museum	225 000				
5000 Njberg	Ladepunkt el/hybridbiler	80 000				
	Tilskudd MDIF	(40 000)				
	Adgangssystem og dør	100 000				
	Elbil anskaffelse	450 000				
5010 Helsetun	Tak	450 000				
5240 Folldal Flerbrukshus	Renovering svømmehall og garderober, prosjektering	11 800 000				
	Renovering svømmehall og garderober, bygging	(4 000 000)				
	Spillemidler		100 000			
	Ombygging resepsjon skole					
	Iddrettshall					
5400 FBSS	Ombygging/tilbygg FBSS, prosjektering	30 000 000	61 000 000			
	Ombygging/tilbygg FBSS, bygging		(43 000 000)			
	Husbanken, tilskudd		200 000			
	Nettbrett og mob.tlf	150 000				
	Utstyr kjøkken	260 000	340 000			
	Velferdsteknologi					
5510 Pensjonistboliger	Garasjebygg / carport		400 000			
6200 Yannverk	Sanering ledningsnett/kummer	550 000	550 000	550 000	550 000	
	Utvivelse Dalholen boligfelt		220 000			
	Utvivelse Grimsbu boligfelt		200 000			
6250 Kloakker	Forlengelse avløpsledning Krokhaug	550 000	3 000 000			
	Sanering ledningsnett/kummer		550 000	550 000	550 000	
	Utvivelse Dalholen boligfelt		720 000			
6500 Komm. veger	Utvivelse Dalholen boligfelt		120 000			
	Utvivelse Grimsbu boligfelt		80 000			
	Bru Hovdagrenda	250 000				
		41 365 000	25 020 000	1 640 000	1 640 000	-
Bygningsmasse / inventar / utstyr		38 800 000	19 040 000			-
Kirkeformål		-				-
Yann- og avløpstjenester		1 100 000	5 240 000	1 100 000	1 100 000	-
Kommunale veger		250 000	200 000	-	-	-
Grunnlagsinvesteringer/Innlegg/maskinforvaltning/inventar		450 000				-
Annet		765 000	540 000	540 000	540 000	-
		41 365 000	25 020 000	1 640 000	1 640 000	-
	Totalt i perioden	69 665 000				
	Utenfor perioden	-				

13. Investeringer, kommentarer til tiltakene

Nedenfor følger en nærmere beskrivelse av investeringstiltak som ønskes gjennomført i 2021 og i økonomiplanperioden 2021 – 2024.

Talldelen foran viser tiltak fordelt på de 4 årene i økonomiplanperioden. Dette fordi investeringer ofte går over flere år og det da er behov for å se sammenhengen videre. Prioritering i økonomiplanperioden står i henhold til hva som haster mest og hva som er realistisk å få gjennomført av ressursmessige årsaker ellers. Lønnsmidler for prosjektleder investering fordeles på aktuelle prosjekt.

I budsjett fra kirkelig fellesråd fremkommer det et behov for investering i tak på Einunna kapell. Kostnadene til kapellet skal deles likt mellom Folldal og Alvdal kommuner, og det er uklart hvordan Alvdal stiller seg til dette tiltaket. Det vil i tilfelle bli lagt fram egen sak for kommunestyret når dette er avklart.

Folldal kirke har også behov for nytt orgel eller å restaurere dagens. Dette er et stort økonomisk løft, og vil bli lagt fram som egen sak for kommunestyret i 2021. Det er pr. nå ikke lagt inn i investeringsplanen med opptil 5 mill kroner (ved nykjøp).

Plan for kulturbygg, idrett og fysisk aktivitet ble sist vedtatt i 2016. Der ligger det inne at man skal utrede og planlegge for både svømmebasseng og idrettshall. Både basseng og idrettshall var inne i økonomiplanen som ble vedtatt i juni 2019. Plan om bygging av idrettshall ble tatt ut under budsjettbehandling for 2020. Den ligger heller ikke inne i økonomiplanen for 2021 – 2024. Dette henger sammen med kommunens samlede låneopptak i perioden.

Tiltak	Beløp	År	Kommentarer
KLP, Egenkapitalinnskudd	539 000	2021-24	Finansieres ved overføring fra driftsbudsjettet
Aksjekjøp, Anno Museum	225 000	2021	I henhold til egen sak
Nyberg			
Ladepunkt el/hybridbiler	80 000	2021	Tiltak fra klima- og energiplanen. For besøkende til møter mv
Tilskudd MDIR	- 40 000	2021	Tildelt tilskudd til ovennevnte tiltak
Adgangssystem og dør	100 000	2021	Omfatter ny dør (hovedinngang) og adgangskontroll mtp ansatte, kveldsmøter m.v.
Elbil anskaffelse	450 000	2021	Anskaffelse av elbil til bruk til møter mv, rekkevidde 35-40 mil. Årlig utbetales det i størrelsesorden 400' i kjøregodtgjørelse, elbilen vil dekke opp en god del av dette.
Helsetun			
Nytt tak	450 000	2021	I henhold til forventet levetid bør taket skiftes. Omfatter undertak, krav iht takvinkel
Folldal Flerbrukshus			
Renovering svømmehall og garderober	11 800 000	2021	Anbud lagt ut. Forventet byggestart feb. -21, ferdigstilling sept. -21. ESA sak 19/790
Spillemidler	- 4 000 000	2021	Tilskudd spillemidler
Ombygging resepsjon skole	100 000	2022	Besøkende til møter må i dag gå gjennom personalavdelingen. Ønskes ombygging for å unngå dette. Foreslås i 2022 for å ha mer tid for vurdering.
Idrettshall, bygging spillemidler			Legges utenfor 4- års perioden, må nedprioriteres nå pga. øvrige tunge investeringer (basseng og FBSS)
FBSS			
Ombygging / tilbygg	91 000 000	2021-22	Foreløpig kostnadsramme. Er under detaljprosjektering. I drift fra 2022. ESA sak 20/123
Tilskudd Husbanken	-43 000 000	2022	Beregnet tilskudd etter gjeldende satser, endelig tilskudd avklares i dialog med Husbanken
Nettbrett og mob.tif	200 000	2022	Investeringer som en del av velferdsteknologisatsingen. Foreslås i 2022, koordineres med byggeprosjektet.

Utstyr kjøkken	150 000	2021	Samlet investering bl.a. stor mikser, bakerovn og pakkemaskin. Resterende avventes til nybygg.
Velferdsteknologi	600 000	2021-22	Hjemmetjenesten; telefoner, elektroniske dørlåser i trygde- og omsorgsboliger. Institusjon; porttelefon m/ kabling og programmering. Koordineres med byggeprosjektet
Pensjonistboliger			
Garasjebygg / carport	400 000	2022	Med plass for 4-5 biler. ESA sak 17/179. Foreslås forskjøvet til 2022, bl.a. for å koordinere med FBSS-prosjektet.
Vannverk			
Sanering ledningsnett/kummer	2 200 000	2021-2024	Videreført etter saneringsplan, 550' årlig
Utvidelse Dalholen boligfelt	220 000	2022	Grunnlagsinvesteringer i forbindelse med igangsatt arbeid med reguleringsplan mtp. nye boligtomter.
Utvidelse Grimsbu boligfelt	200 000	2022	Samme som foregående
Kloakker			
Forlengelse avløpsledning Krokhaug	3 000 000	2022	Se ksak 30/15. Evt. videreføring fra Fløtten til Borkhus/Brandsnes. Foreslår å forskyve til 2022.
Sanering ledningsnett/kummer	2 200 000	2021-2024	Se kommentar for tilsvarende punkt under vannverk. Overvannsnett kommer også inn her.
Utvidelse Dalholen boligfelt	720 000	2022	Grunnlagsinvesteringer i forbindelse med igangsatt arbeid med reguleringsplan mtp. nye boligtomter. Omfatter bl.a. en mindre pumpestasjon
Kommunale veger			
Utvidelse Dalholen boligfelt	120 000	2022	Grunnlagsinvesteringer i forbindelse med igangsatt arbeid med reguleringsplan mtp. nye boligtomter.
Utvidelse Grimsbu boligfelt	80 000	2022	Samme som over
Bru Hovdagrenda	250 000	2021	Tillegg til tidligere avsatte midler da det viser seg at prosjektet blir vesentlig dyrere enn først antatt

14. Finansielle måltall og gjeldsutvikling i økonomiplanperioden

Økonomiplanen vil ha følgende måloppnåelse i forhold til finansielle måltall

	Finansielle måltall			
	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat				
måltall 1,75	1,78	0,72	0,66	0,98
Disposisjonsfond	11 009 000	11 773 000	12 451 000	13 621 000
Akk premieavvik	13 899 000	15 000 000	16 000 000	17 000 000
Avvik	- 2 890 000	- 3 227 000	- 3 549 000	- 3 379 000
Avsetning til dips fond				
Måltall 2,5	2,20	0,68	0,62	1,07

		GJELDSUTVIKLING			
Tall i 1000 kr	2020	2021	2022	2023	2024
01.jan	129 726	122 157	154 897	178 273	169 995
Nye lån	-	40 600	30 960	1 100	1 100
Avdrag	- 7 569	- 7 860	- 7 584	- 9 378	- 9 486
31.des	122 157	154 897	178 273	169 995	161 609

15. Endringer lagt inn i økonomiplanperioden.

Tiltakene er omtalt under enhetenes budsjett og økonomiplan. År 1 i økonomiplanen er budsjett 2021, og er omtalt i andre tabeller og tekstdokument.

Økonomiplan		2022	2023	2024
Sentraladmin				
	Effekt av elbil	-200		
	Org. endringer	-300		
	Kirkelig fellesråd	-100		
Oppvekst				
Barnehage	Reduksjon stillinger	-615	-150	-150
	Redusert foreldrebetaling	100		
Skole	Reduksjon stillinger	-100	-400	-550
	Reduksjon inntekter SFO	50	30	30
Kulturskole	Reduksjon stillinger			-60
	Reduksjon inntekter			40
HRO	Reduksjon stillinger		-500	-150
	Ny turnus		-300	-200
TLU	Follvang		-245	
	Dalen skule		-177	
	Verket skole		-28	
	Teknologiske løsninger		-50	-50
Service og kultur	Red bemanning		-240	-150

Samlet reduksjon av drift i økonomiplanperioden er kr 4 465 000,-